

Unitalent

Biodlarnas medlemsundersökning 2020

På uppdrag av Sveriges Biodlares Riksförbund

2020-12-05

Rapportförfattare: Daniela Lindmark och Henny Willman

Projektledare: Amanda Ljungholm

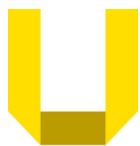
Unitalent

Om Unitalent

Unitalent är en länk mellan studenter vid Linköpings universitet och näringslivet i Östergötland. Unitalent stärker företag, organisationer och offentlig sektor med talanger från universitetet genom tidsbestämda konsultuppdrag.

Om författarna

Studien är genomförd av två studenter vid Linköpings universitet. Daniela Lindmark läser femte året till civilingenjör inom energi, miljö och management och Henny Willman läser fjärde året till civilingenjör inom industriell ekonomi.

Innehållsförteckning

Biodlarnas medlemsundersökning 2020	1
<i>På uppdrag av Sveriges Biodlares Riksförbund.....</i>	<i>1</i>
Om Unitalent.....	2
Om författarna.....	2
Bakgrund	5
Metod.....	6
<i>Datainsamling.....</i>	<i>6</i>
<i>Enkätutformning och databearbetning.....</i>	<i>6</i>
<i>Felkällor.....</i>	<i>6</i>
Resultat.....	7
<i>Bakgrundsfrågor.....</i>	<i>7</i>
Fråga 1: Könsfördelning.....	7
Fråga 2: Åldersfördelning.....	7
Fråga 3: Antal år inom biodling.....	8
Fråga 4: Distriktstillhörighet.....	9
Fråga 5: Antal bisamhällen.....	10
Fråga 6: Problem att finna uppställningsplats (har inte bisamhällen).....	10
<i>Biodlingsfrågor.....</i>	<i>11</i>
Fråga 7: Dominerande kupmodell.....	11
Fråga 8: Problem att finna uppställningsplats (har bisamhällen).....	11
Fråga 9: Placering av bigårdar.....	12
Fråga 10: Huvudsaklig anledning till biodlingen.....	12
Fråga 11: Biodling i företagsform.....	13
Fråga 12: Bedrivs biodlingen tillsammans med andra.....	13
Fråga 13: Dominerande birasen.....	14
Fråga 14: Var hamnar honungen.....	14
Fråga 15: Vilka produkter/tjänster säljs kopplat till biodling.....	15
<i>Medlemskapet i Biodlarna.....</i>	<i>16</i>
Fråga 16: Senaste biodlarutbildningen.....	16
Fråga 17: Är du nöjd med Riksförbundets framtagna kursmaterial?.....	16
Fråga 18: Vad skulle du vilja lära dig mer om? – Flervalsfråga.....	17
Fråga 19: Föredragen utbildningsform.....	18
Fråga 20: Största hoten mot biodlingar.....	19
Fråga 21: Deltagande i aktiviteter hos lokala biodlarföreningen.....	20
Fråga 22: Uppfattning av arbetet inom den lokala biodlarföreningen.....	20
Fråga 23: Deltagande i aktiviteter arrangerade av distriktet.....	21
Fråga 24: Uppfattning av arbetet inom distriktet.....	21
Fråga 25: Åsikt om nivån på den totala medlemsavgiften.....	22
Fråga 26: Användande av medlemsförmåner från Biodlarna.....	22
Fråga 27: Åsikt om Bitidningen.....	23
Fråga 28: Vad skulle du vilja ha mer av i Bitidningen? Är det någonting du saknar?.....	23
Fråga 29: Informationsväg från Biodlarna.....	24
Fråga 30: Besöksfrekvens på hemsidan.....	25
Fråga 31: Mål med att besöka hemsidan.....	25
Fråga 32: Saknas något på hemsidan.....	26
Fråga 33: Har du några övriga kommentarer eller något du vill framföra till förbundet?.....	26

Unitalent

Analys	27
<i>Jämförelse med tidigare undersökningar</i>	27
<i>Visualisering av resultat</i>	30

Bakgrund

Nedan presenteras Biodlarna samt deras syfte och mål med denna rapport.

Biodlarna, Sveriges Biodlares Riksförbund, är en intresseorganisation för landets biodlare. Drygt 270 lokalföreningar är idag anslutna till förbundet. Dessa är uppdelade i 25 olika distrikt och har tillsammans cirka 16 000 medlemmar över hela Sverige.

Biodlarnas uppdrag går att sammanfatta i två olika områden, där det första handlar om att finnas till och göra nytta för biodlarna, dvs medlemmarna, och det andra handlar om att göra nytta för biodlingen. I och med detta bedriver Biodlarna ett omfattande arbete för att knyta kontakter med myndigheter och andra organisationer som kan påverka saker av betydelse för biodlingsverksamheten. Det kan till exempel vara att påverka lagar och förordningar eller skapa ekonomiska resurser för medlemmarnas-, föreningarnas- eller distriktens verksamhet. Det kan också vara att marknadsföra biodlingen så att fler blir intresserade att bli biodlare.

Förbundet är medlem i några internationella biodlarorganisationer och genom medlemskap i Lantbrukarnas Riksförbund är förbundet även företrätt i COPA/COGECA som arbetar i Bryssel. På så vis kan de påverka de beslut som fattas där, som berör biodlingen. Bee-Life är en annan organisation som förbundet arbetar inom, samt den världsomspännande organisationen Apimondia.

Det som presenteras i denna rapport är den medlemsundersökning som Unitalent har genomfört på uppdrag av Biodlarna i syfte att kartlägga medlemmarnas tankar kring förbundets arbete. Detta för att i ett senare steg kunna använda resultaten som presenteras här i förbundets framtida utvecklingsarbete.

Metod

I följande avsnitt presenteras hur arbetet har genomförts. Avsnitten som följer behandlar datainsamling, enkätutformning, databearbetning och potentiella felkällor.

Datainsamling

Datainsamlingen skedde genom en webbenkät som skickades ut via e-post till alla medlemmar i förbundet som hade en e-postadress registrerad. Totalt skickades enkäten till 13 520 medlemmar och genererade 6905 svar, vilket motsvarar en svarsandel på 51 procent. Enkäten var öppen från 2020-10-15 till 2020-11-05 och utöver det inledande e-postmeddelandet skickades två påminnelser.

För att möjliggöra en jämförelse och analys av utvecklingen i förbundet har även resultatet av medlemsundersökningen som genomfördes år 2018 används. Hänsyn har dock tagits till att enkäterna inte är identiska och att flera frågor tagits bort eller bytts ut.

Enkätutformning och databearbetning

Enkäten som användes i denna undersökning är baserad på den som användes vid medlemsundersökningen som genomfördes år 2018, men har modifierats efter förbundets nuvarande behov samt feedback från den tidigare undersökningen.

Enkäten bestod av 33 frågor, där de första fyra var så kallade bakgrundsfrågor. Dessa har använts för att analysera svaren och se trender i hur medlemmarna har svarat, och behandlar bland annat respondentens kön, ålder, distriktstillhörighet och hur många bisamhällen respondenten har. Därefter följer frågor som rör biodling och medlemskapet i Biodlarna.

Frågelogik har använts så att respondenter endast har behövt svara på följdfrågor som var relevanta. Bland annat behövde en respondent som inte har några bin svara på några frågor som var biodlingsrelaterade, utan fick då endast frågor om medlemskapet.

Vid analys av fritextsvar har word clouds och word trees används. Word clouds fyller funktionen att redovisa de mest frekventa orden som använts i fritextsvaren. Det går inte att säga något om i vilken kontext orden är sagda, varför analysen av fritextsvar kompletteras med word trees. I ett word tree får man se vilka sekvenser av ord som är vanligast och kan därigenom se sammanhanget som ordet används i. Utöver word cloud och word trees har fritextsvaren ytterligare studerats i Microsoft Excel för att komplettera de två verktygen.

Felkällor

I en statistisk undersökning som denna finns det en mängd olika felkällor som kan påverka resultatet i större eller mindre utsträckning. I denna rapport är det framförallt möjligheten att nå önskad målgrupp som behöver tas hänsyn till. I detta arbete har vi arbetat för att minimera effekterna av dessa områden i så stor utsträckning som möjligt men vissa områden bör ändå belysas.

Täckningsproblem: Det finns en viss problematik kopplad till att det inte finns e-postadresser tillhörande alla medlemmar hos Biodlarna. Då enkäten endast sändes ut via e-post blir det inte möjligt för medlemmar utan en registrerad e-post hos Biodlarna att svara på enkäten. Dock har det annonserats om medlemsundersökningen både på Biodlarnas hemsida och i Bitidningen, vilket gör att medlemmar utan registrerad e-post haft möjlighet att åtgärda detta. Vidare upptäcktes vid utskick att vissa e-postadresser var felaktiga samt tillhörde personer som ej längre är medlemmar i förbundet.

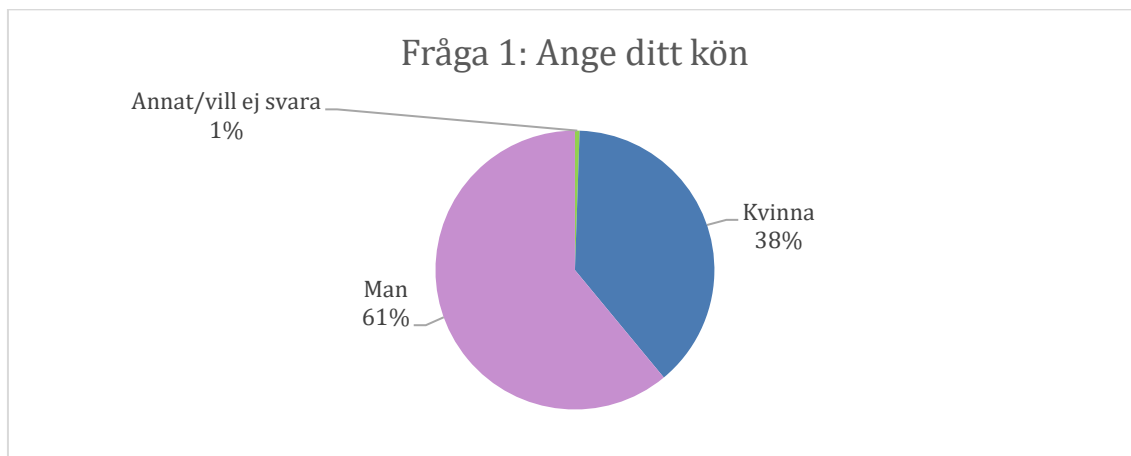
Resultat

I kommande avsnitt presenteras resultaten från rapporten. Första delen behandlar bakgrundsfrågor, följt av biodlingsfrågor och frågor om medlemskapet i Biodlarna. På de frågor där svar angetts på en femgradig skala är allt över tre att anse som den positiva delen av skalan, medan allt under är på den negativa delen. Procentsatser anges avrundat till närmaste heltal, medan medelvärden anges med en decimal.

Bakgrundsfrågor

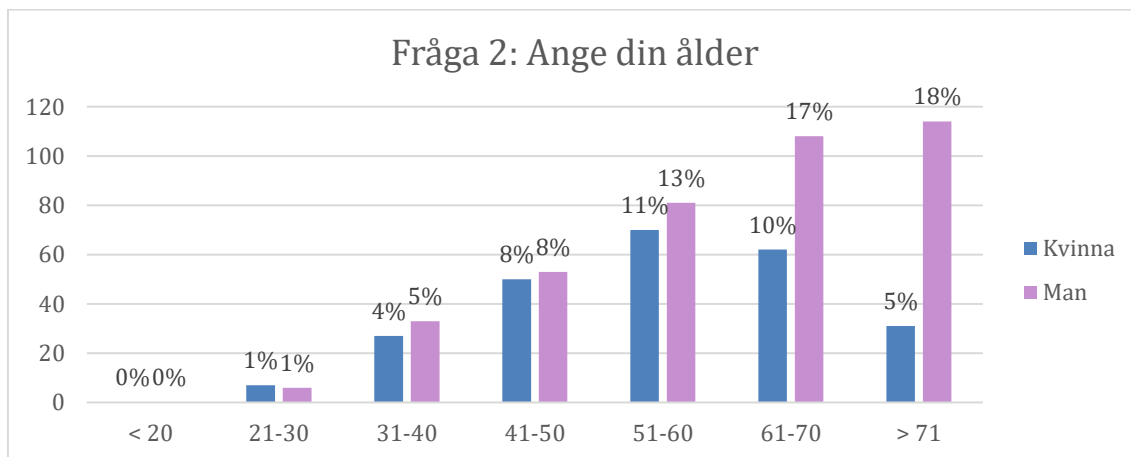
Fråga 1: Könsfördelning

Majoriteten, 61 %, av respondenterna är män, medan 38 % av de som svarat på enkäten är kvinnor. 1 %, motsvarande 37 personer, uppger annat/vill ej svara.

Fråga 2: Åldersfördelning

Totalt sett är den största åldersgruppen 61-70. För kvinnor är den största åldersgruppen 51-60. Medelåldern, beräknat på medelvärdet av intervallen, är drygt 57. Dock kan den verkliga medelåldern vara högre eftersom medelåldern för gruppen > 70 antagligen är högre än 71. De som svarade *annat/vill ej svara* på könstillhörighetsfrågan redovisas inte i diagrammet nedan.

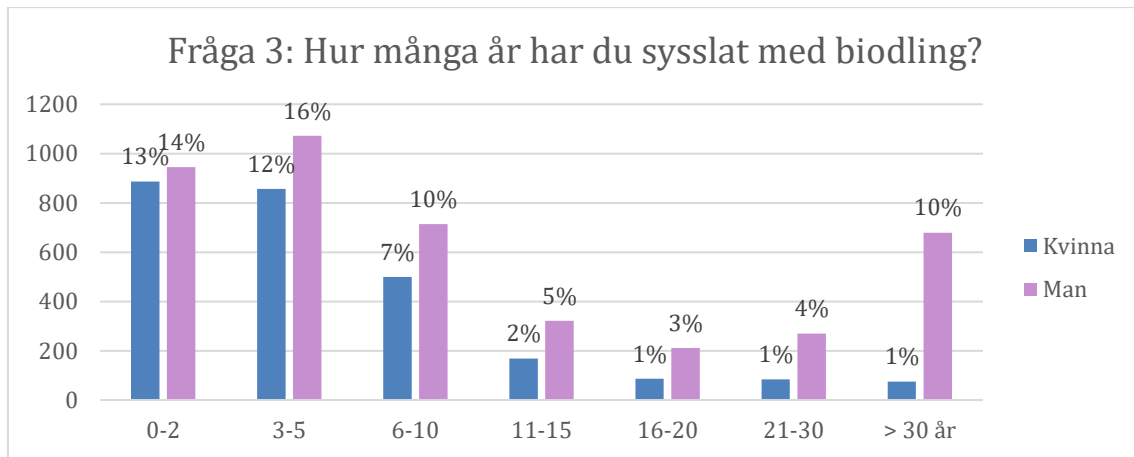

Unitalent

Fråga 3: Antal år inom biodling

Svaren för hur många år man sysslat med biodling är uppdelade på kvinnor respektive män. De som angett svarsalternativet *annat/vill ej svara* är inte representerade i diagrammet. Totalt sett svarade 28 % av respondenterna att de har sysslat med biodling i 3-5 år. Medelvärdet för hur länge respondenterna har sysslat med biodling är 9,2 år, beräknat på medelvärdet på intervallen. Dock kan det verkliga medelvärdet vara högre eftersom medelvärdet för alternativet > 30 troligtvis är högre än 31. Medelvärdet för män är 11,2 och för kvinnor 6,2.

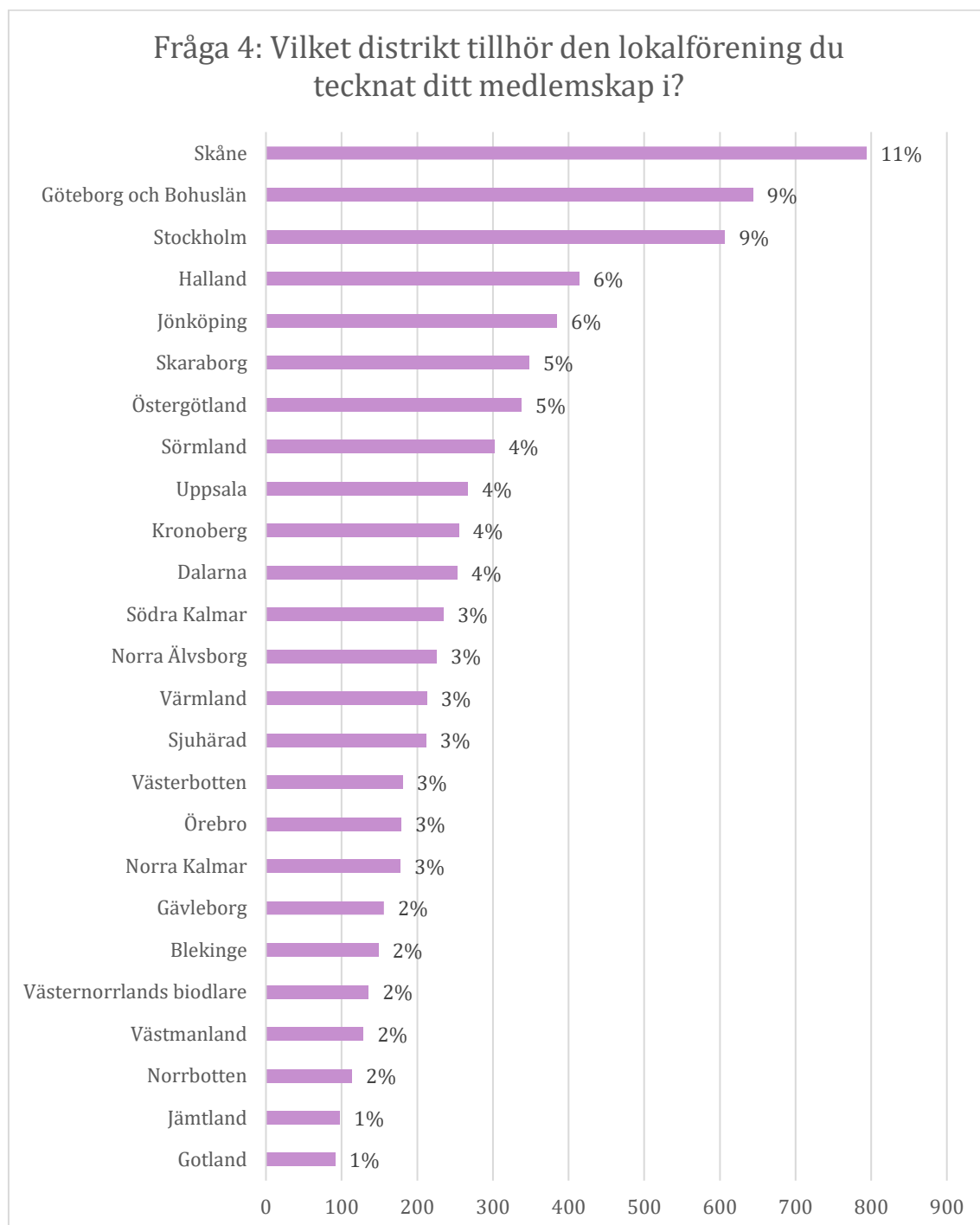

Unitalent

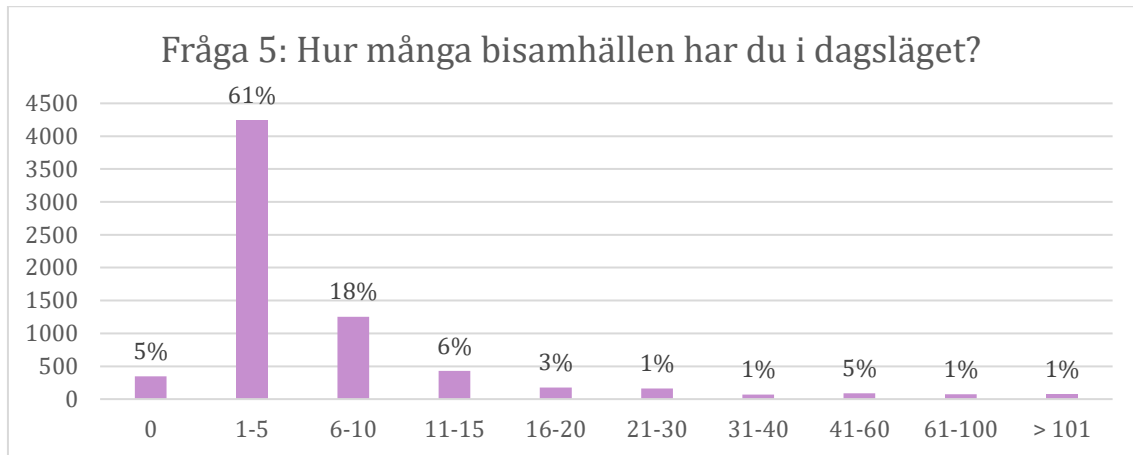
Fråga 4: Distriktstillhörighet

De distrikt som hade flest respondenter är Skåne med 794 respondenter, Göteborg och Bohuslän med 644 respondenter samt Stockholm med 607 respondenter. Respondenterna från dessa distrikt utgör knappt 30 % av totala antalet.

Fråga 5: Antal bisamhällen

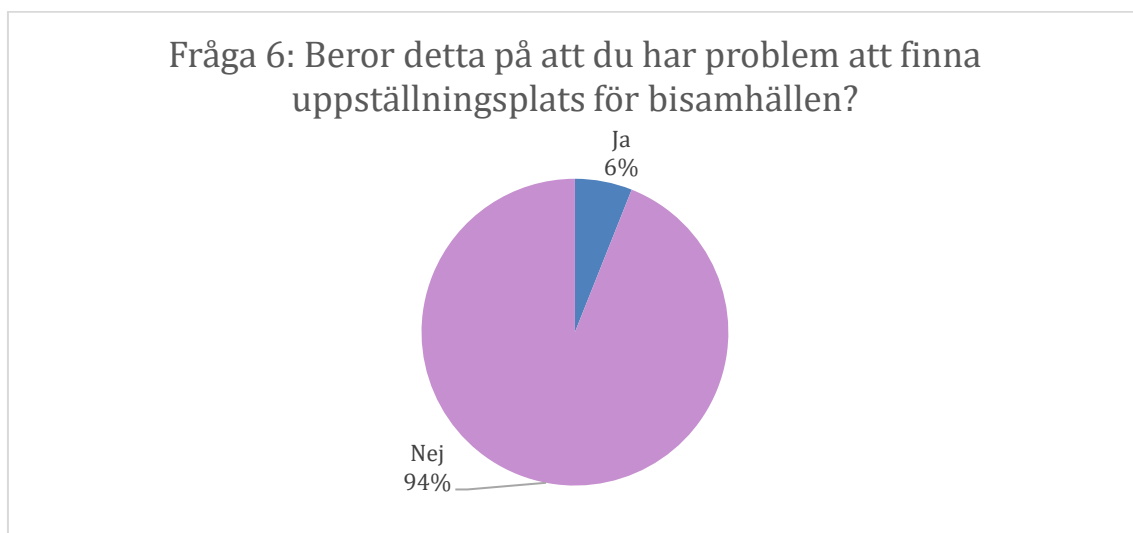
En majoritet av respondenterna, 61 %, har 1-5 bisamhällen, och 5 % av respondenterna har inte några bisamhällen. Medelantalet baserat på medelvärdet av intervallen blir 9,2 stycken bisamhällen per person.

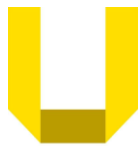

Om svaret på fråga 5 är att personen *inte har några bisamhällen* får denna respondent svara på fråga 6 men får ej besvara fråga 7-15. Mer information om de logiska filtren som används i rapporten finns i Bilaga 1.

Fråga 6: Problem att finna uppställningsplats (har inte bisamhällen)

En övervägande majoritet, 94 %, besvarar att anledningen till att de inte har några bisamhällen inte är att de har problem att finna uppställningsplats. 6 % uppger att de har problem att finna uppställningsplats och att detta är anledningen till att de inte har några bisamhällen.

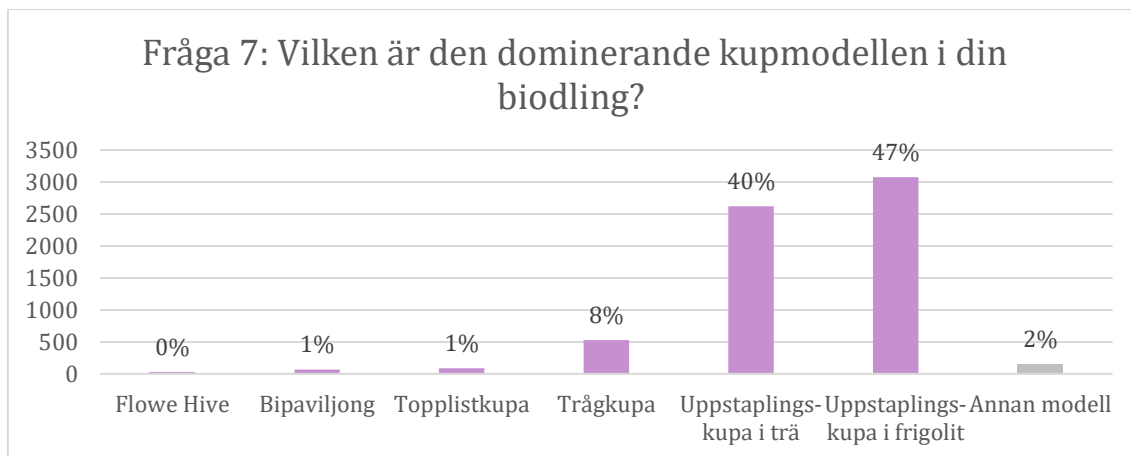

Biodlingsfrågor

Fråga 7: Dominerande kupmodell

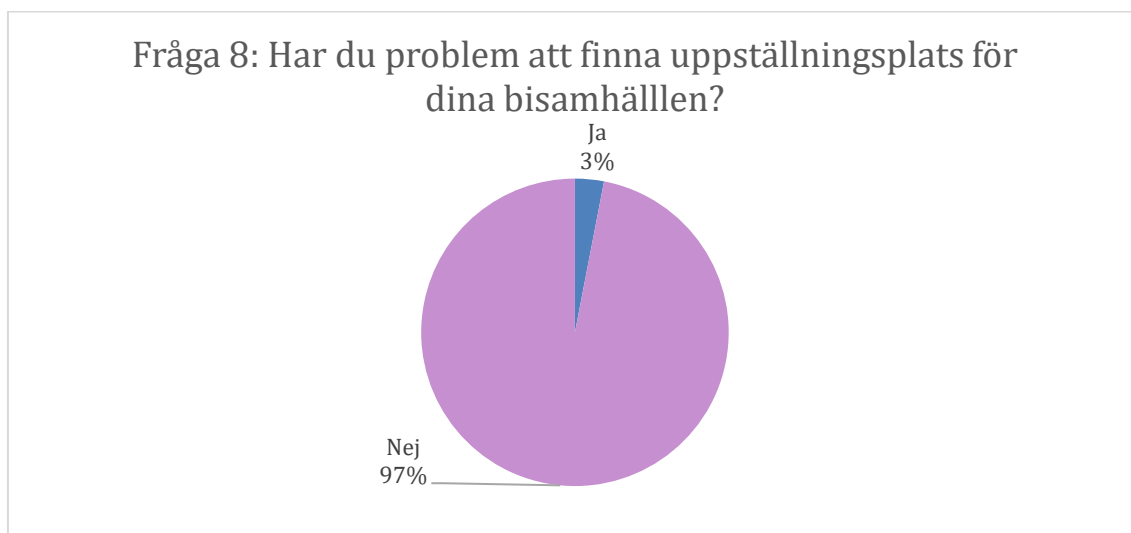
De dominerande kupmodellerna är *Uppstaplingskupa i frigolit* samt *Uppstaplingskupa i trä*, vilka 47 % respektive 40 % av respondenterna svarade. Endast 2 % angav att de har en annan dominerande modell än de givna alternativen.

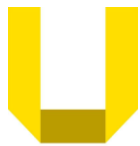

I fritextsvaren var de vanligast förekommande orden *trä* (*trälåda, träkupa, träbotten*), *frigolit*, *uppstaplingskupa*, *skattlådor*, *nackakupan* och *trågekupa*. Även *ungelrum*, *tråg*, *skälderhuskupa*, *readan* och *warrékupa* förekom. Några respondenter svarade att de hade blandat trä och frigolit.

Fråga 8: Problem att finna uppställningsplats (har bisamhällen)

De allra flesta, 97 %, har inte problem att finna uppställningsplats, medan 3 % (motsvarande 199 respondenter) har problem med detta. Observera att dessa siffror endast inkluderar de som har bisamhällen.

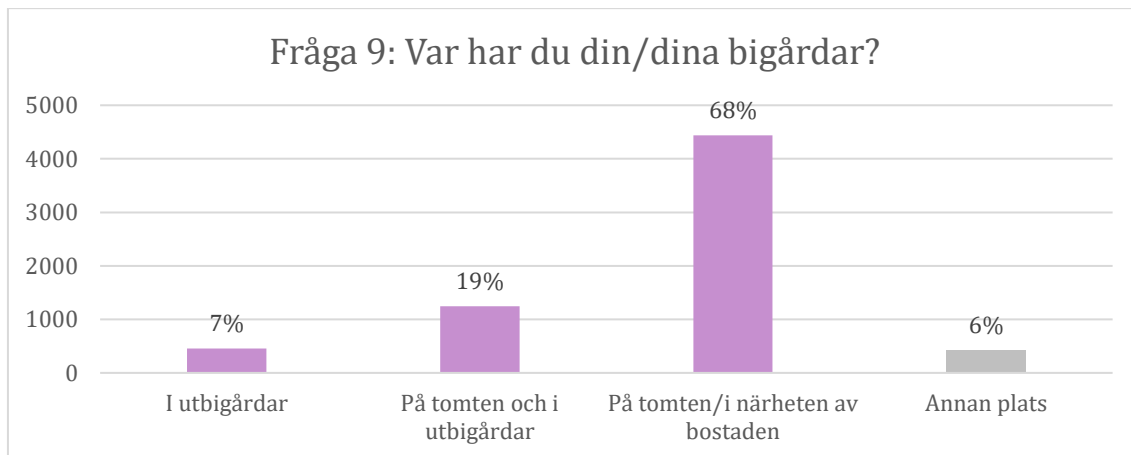

Unitalent

Fråga 9: Placering av bigårdar

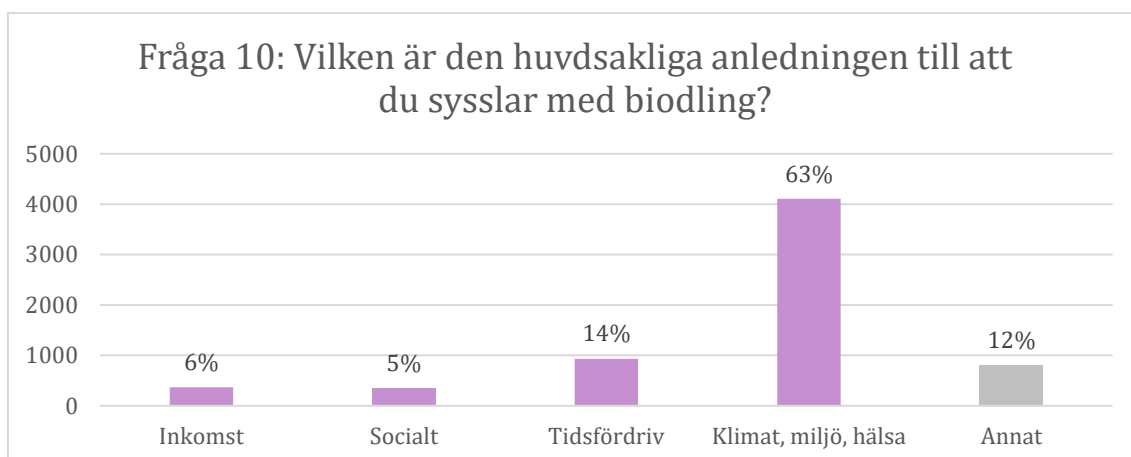
68 % av respondenterna har sina bigårdar nära där de bor eller direkt på tomten, medan 6 % har bigårdarna på annan plats än på tomten eller i utbigårdar.

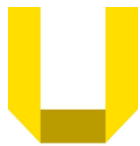
I fritextsvaren var de vanligast förekommande orden: *mark*, *tomten* och *sommarstugan*. Ett annat vanligt förekommande ord var "i närheten", där många respondenter uppgav att de hade sina bin någonstans i närheten av antingen eget hem/sommarstuga eller släktingars hem. Vissa uppgav att de hade bin på flera olika ställen. Med ordet *mark* syftades det på bland annat egen mark, kommunens mark, annans mark och kyrkans mark.

Fråga 10: Huvudsaklig anledning till biodlingen

En övervägande majoritet, 63 %, sysslar med biodling av anledningarna klimat, miljö eller hälsa. De andra alternativen hade en betydligt lägre svarsandel.

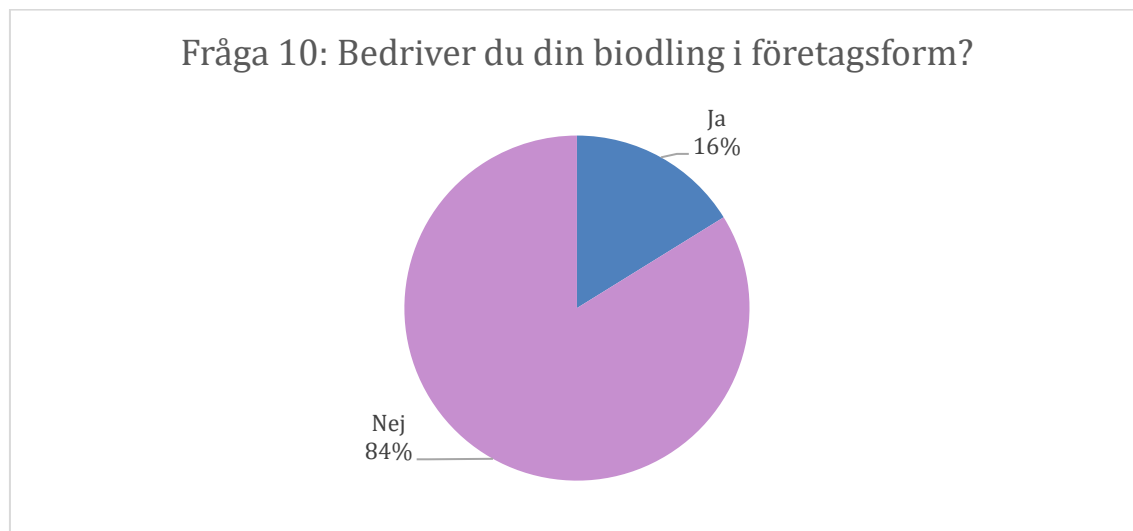
I fritextsvaren var de vanligaste orden *bin*, *hobby*, *inkomst*, *honung*, *pollinering*, *miljö* och *natur*. Ordet *bin* användes ofta där respondenterna uttryckte ett intresse för bin och honung, och där respondenterna beskrev att det varit en familjeverksamhet eller en anledning att umgås med familjemedlemmar. Flera lyfter sociala aspekter samt att de gillar eller älskar bin.

Unitalent

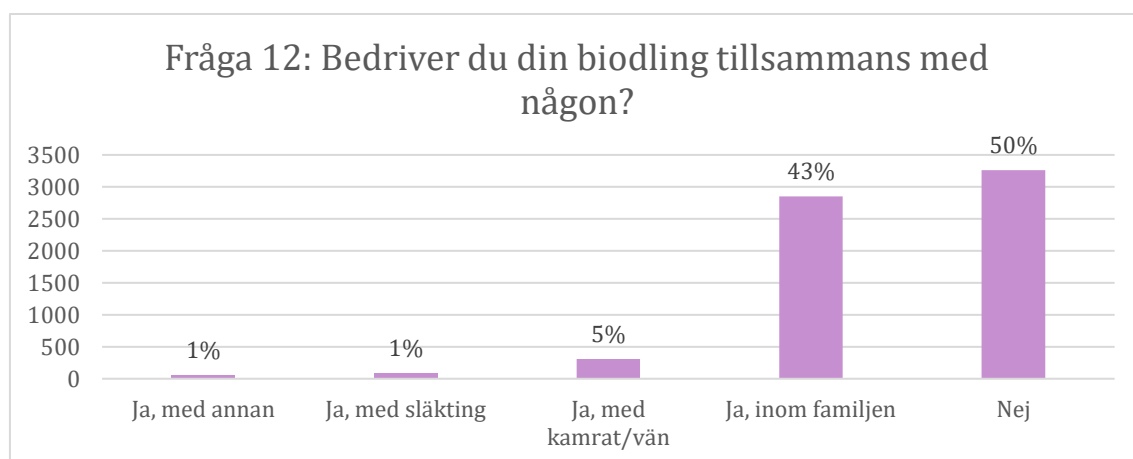
Fråga 11: Biodling i företagsform

Majoriteten av respondenterna, 84 %, bedriver inte sin biodling i företagsform.

Fråga 12: Om biodlingen bedrivs tillsammans med andra

Hälften av respondenterna bedriver sin biodling själva och en övervägande majoritet av de som bedriver den tillsammans med någon gör det inom familjen.

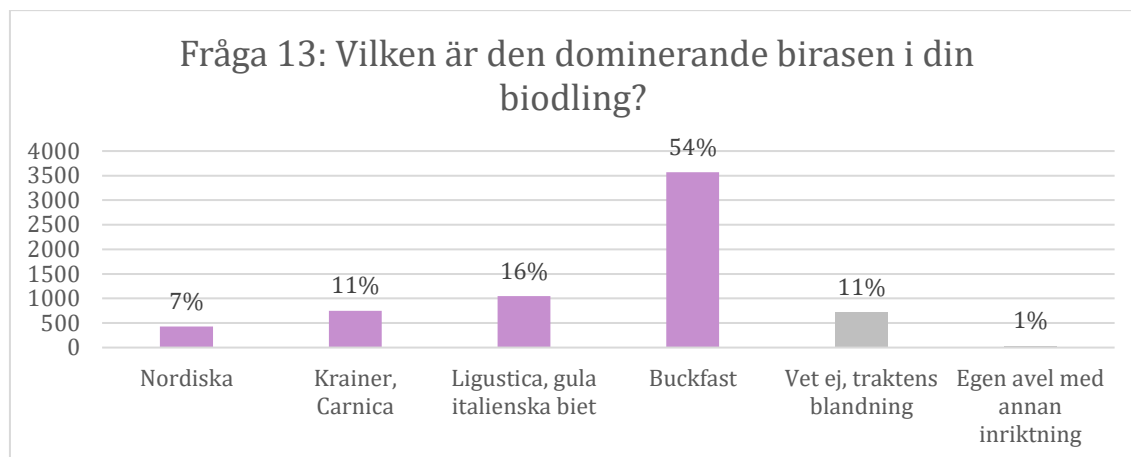

Unitalent

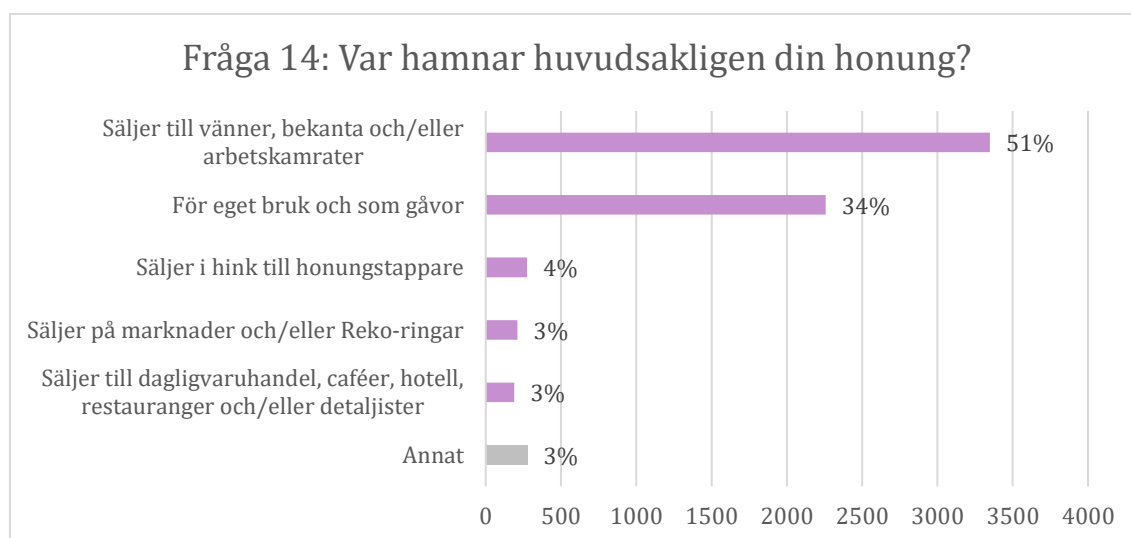
Fråga 13: Dominerande birasen

En majoritet, 54 %, har Buckfast som den dominerande birasen i sin biodling. Det är väldigt få, 1 % motsvarande 36 personer, som har egen avel med annan inriktning.

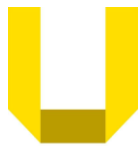

Fråga 14: Var hamnar honungen

De flesta, 51 %, säljer sin honung till vänner, bekanta och arbetskamrater. Detta följs av att honungen framförallt är för eget bruk och till gåvor, vilket 35 % av respondenterna har svarat.

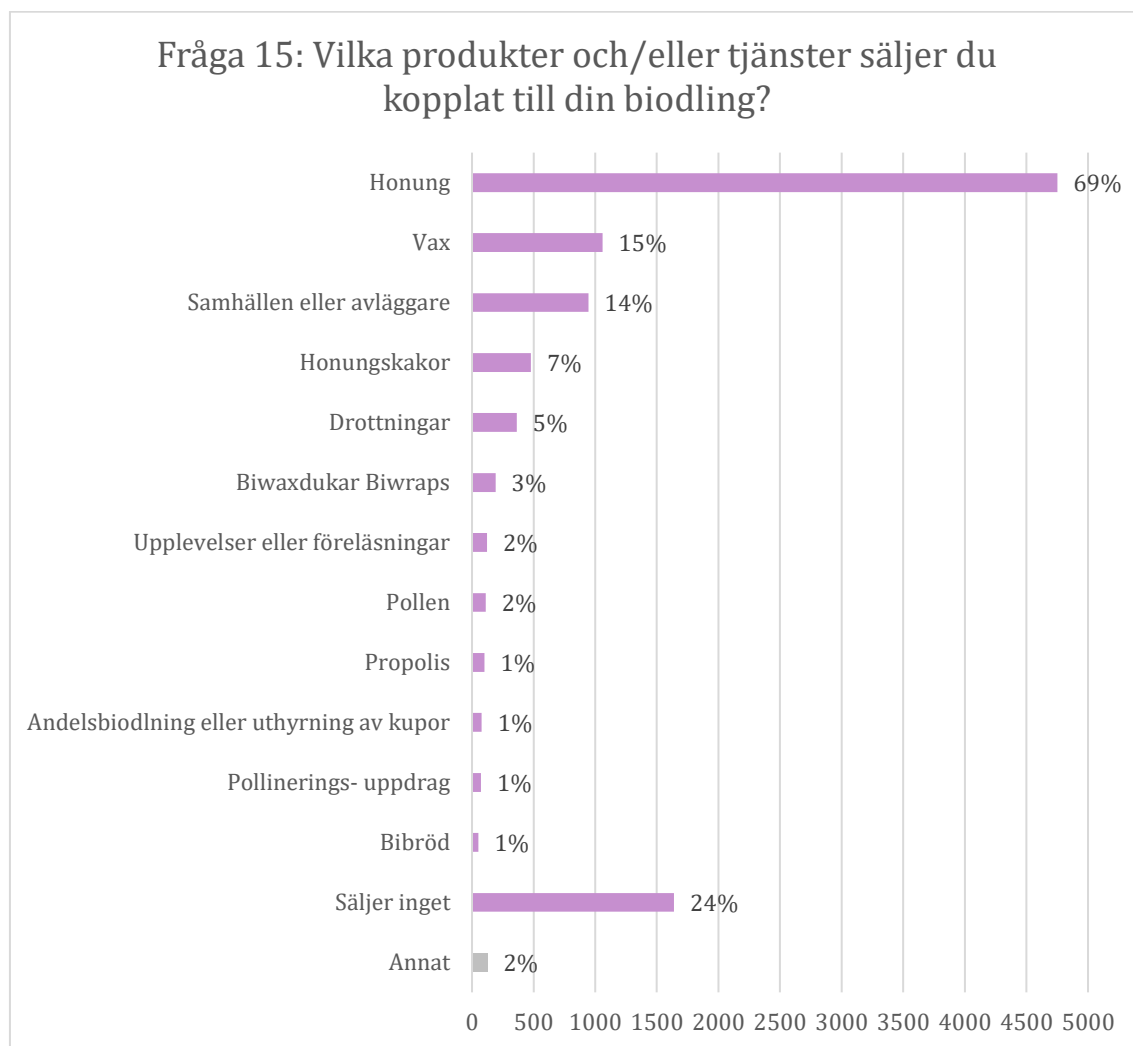
I fritextsvaren var ett av de mest förekommande orden *säljer*, och då främst i kombination med vänner och bekanta, gårdsförsäljning, gårdsbutik, samt marknader och dagligvaruhandel. *Eget bruk* och *gåvor* var också vanliga fritextsvar.

Unitalent

Fråga 15: Vilka produkter/tjänster säljs kopplat till biodling – Flervalsfråga

Då respondenterna kunde välja flera alternativ på denna fråga kommer totalen att summeras till mer än 100 %. Det absolut vanligaste är att man säljer *honung* följt av *vax* och *samhällen och avläggare*. Det är 24 % av respondenterna som inte säljer något.

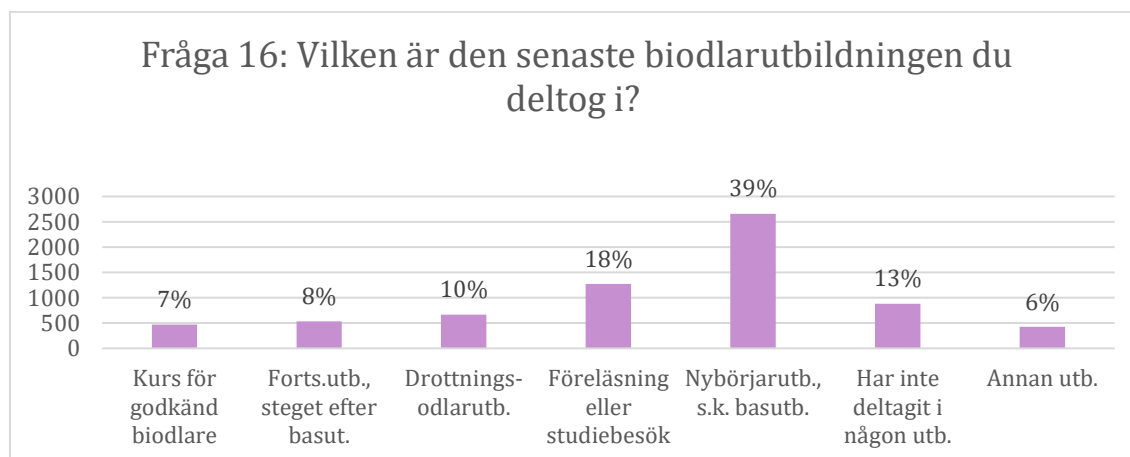

I fritextsvaren var de mest förekommande orden: *honung*, *bivaxsalva*, *bivaxdukar*, *vaxljus*, *cerat* och *tvål*. Några uppger att de håller i *kurser*, *studiecirklar* eller *föreläser*.

Medlemskapet i Biodlarna

Fråga 16: Senaste biodlarutbildningen

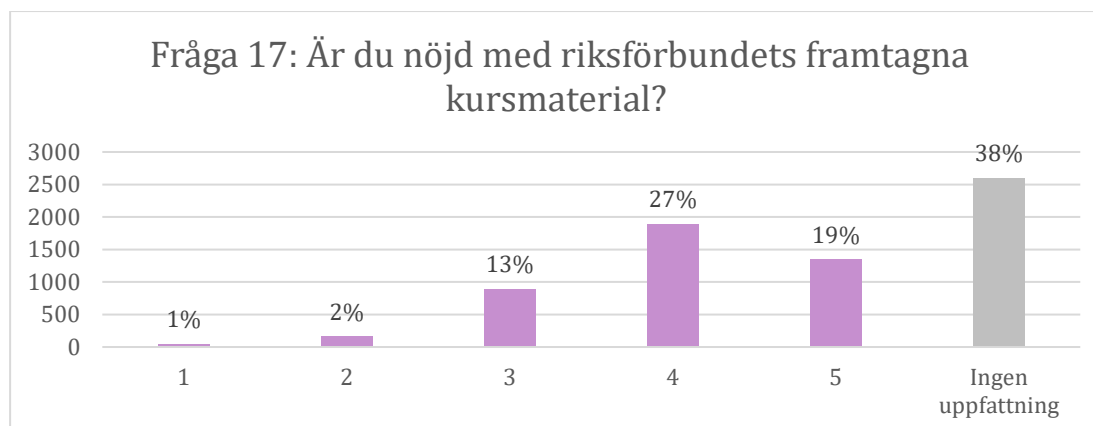
39 % deltog senast i en nybörjarutbildning. Näst vanligast är föreläsning eller studiebesök, vilket 18 % av respondenterna har svarat. 13 % av respondenterna har angett att de inte har deltagit i någon utbildning.

I fritextsvaren är *biodlare* vanligast, vilket oftast förekom i samband med att respondenten angav att de blivit godkända biodlare, har en erfaren biodlare som mentor eller samtalar med andra biodlare, samt yrkeshögskola för biodlare. *Biodling* och *kurs* är de näst vanligaste orden, och förekom oftast när respondenten beskrev att de gått annan utbildning och kurs än de alternativ som fanns i frågan, exempelvis "Rationell biodling". I fritextsvaren är också *mentor* vanligt förekommande, där respondenten anger att de har en mentor som delar med sig av sin kunskap inom diverse olika områden. Flera uppger att de gått utbildningar inom *bihälsa* och *bisjukdomar* samt *vinterkurser*. Andra fritextsvar som förekom gäller att ha fått information via forskning, internet och youtube.

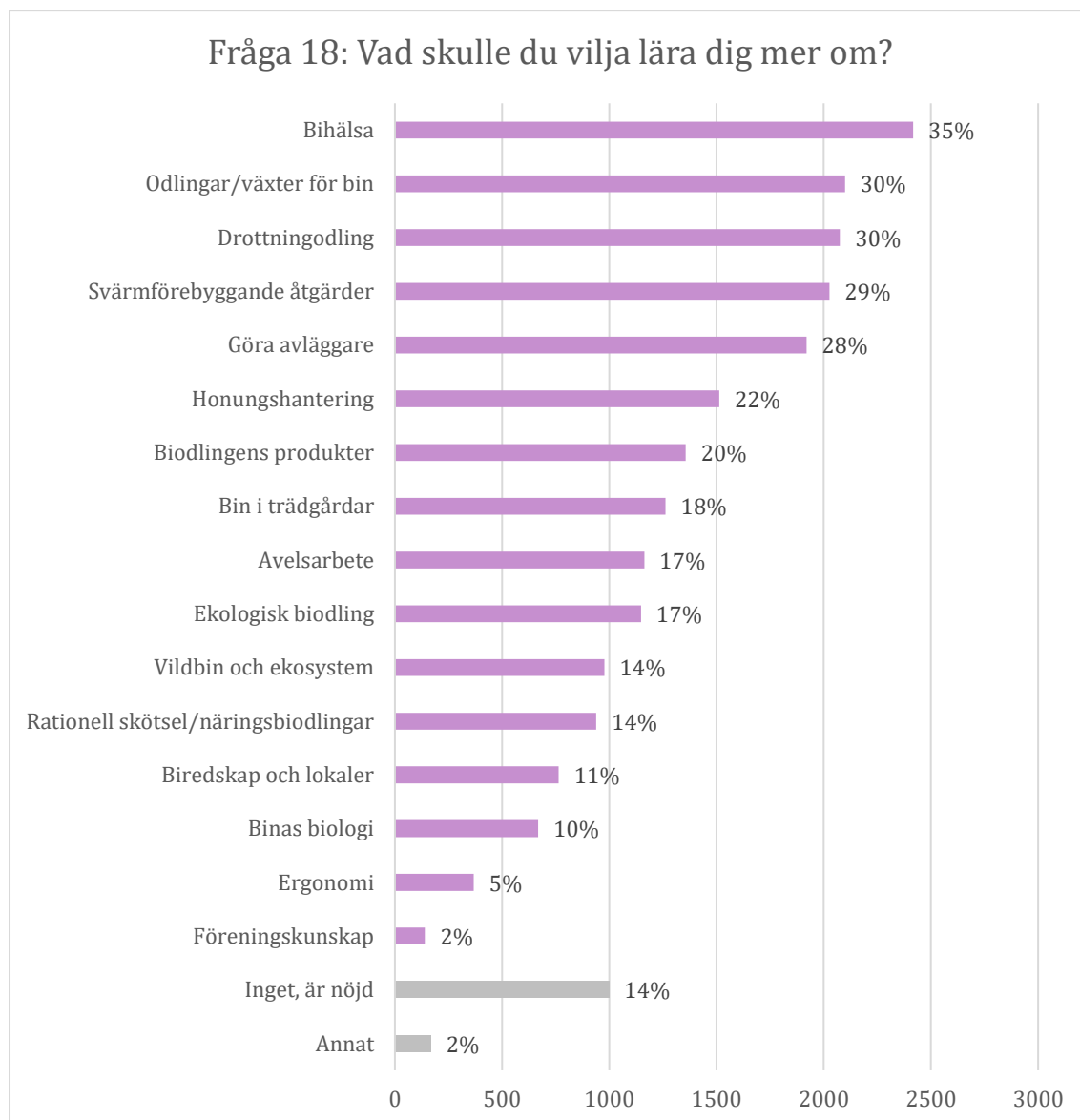
Fråga 17: Är du nöjd med Riksförbundets framtagna kursmaterial?

Denna fråga besvarades genom att respondenten fick ange hur nöjd hen är med kursmaterialet framtaget av Riksförbundet med hjälp av en 5-gradig skala, där 1 motsvarar *Inte alls* nöjd medan 5 motsvarar *Mycket nöjd*. Majoriteten, 38 %, har här angett att de inte har någon uppfattning. Medelvärde för de som har en uppfattning är 4,0.

Fråga 18: Vad skulle du vilja lära dig mer om? – Flervalssfråga

På denna fråga kunde respondenten välja flera alternativ, varför summan av procentandelarna blir mer än 100 %. De svarsalternativ som flest respondenter valde är *bihälsa*, *odlingar/växter för bin*, *drottningodlingar*, *svärmförebyggande åtgärder* samt *göra avläggare*. 14 % av respondenterna är nöjda med sin kunskapsnivå.

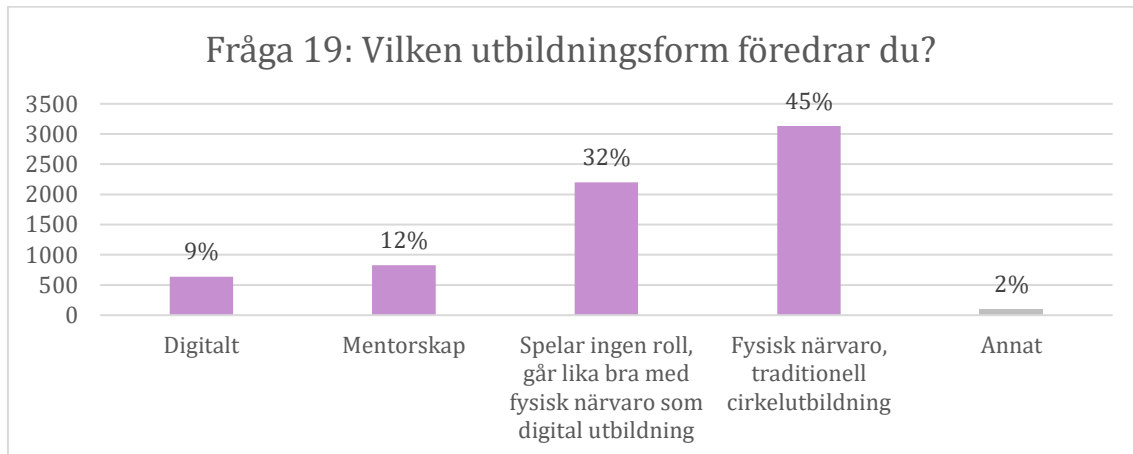
I fritextsvaren är *biodling* det vanligast förekommande ordet. Respondenterna syftar här exempelvis till biodling i företagsform, biodling i mikroskala, fördjupning inom biodling och naturlig biodling. Många anger att de skulle vilja ha mer bivänlig, ekologisk och biodynamisk utbildning samt utbildning om ökad hänsyn till bina och bidrottningarna. Flera efterlyser mer praktisk kunskap inom biodling, till exempel inom övervintring och redskap. Respondenterna uttrycker även att de skulle vilja lära sig mer om internationell biodling, och många skriver även att de vill lära sig mer om binas beteenden, vilda bin samt ta del av nya forskningsrön. Även *vaxhantering* och *sjukdomar* är ett relativt vanligt förekommande ord i fritextsvaren.

Unitalent

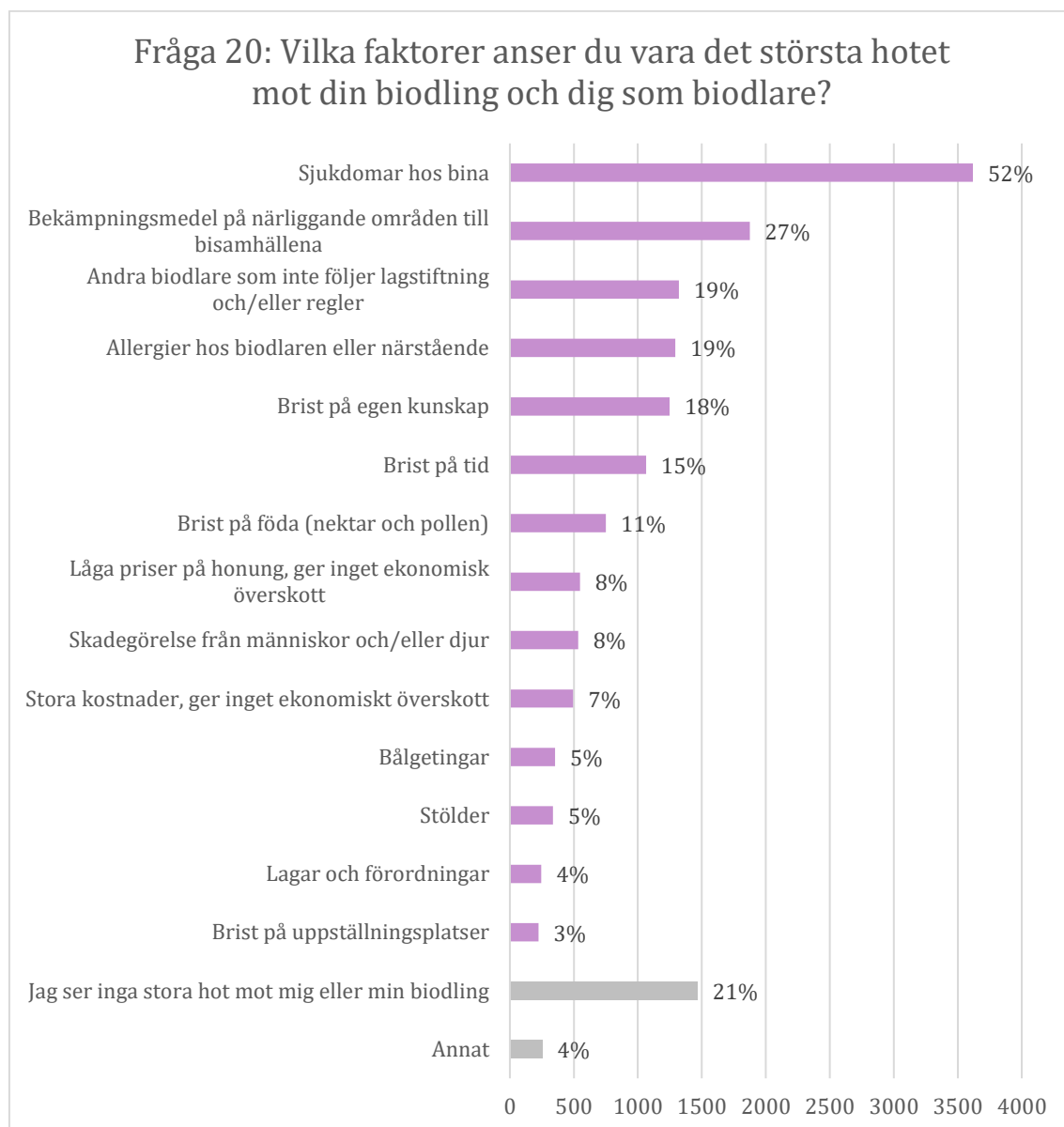
Fråga 19: Föredragen utbildningsform

Nästan hälften av respondenterna, 45 %, föredrar utbildning som sker fysiskt på plats, men 32 % anger att det inte spelar någon roll om utbildningen sker på plats eller om den sker digitalt. 2 %, motsvarande 104 personer, föredrar annan utbildningsform.

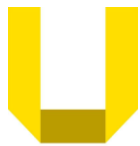

Fråga 20: Största hoten mot biodling och biodlare – Flervalsfråga

På denna fråga kunde respondenten välja flera alternativ, varför summan av procentandelarna blir mer än 100 %. En majoritet, 52 %, av respondenterna anser att sjukdomar hos bina är ett av de största hoten tillsammans med bekämpningsmedel som används i närområdet.

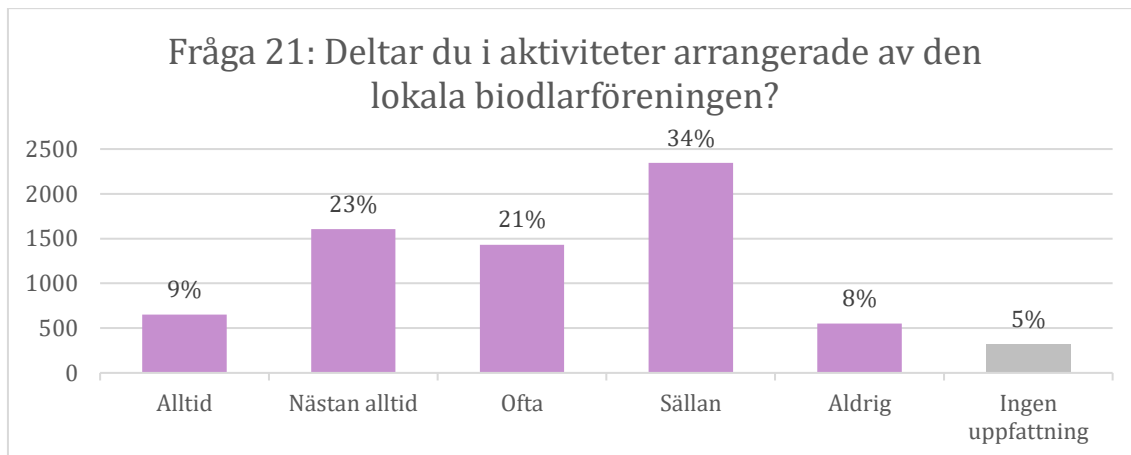
I fritextsvaren är det vanligt förekommande att respondenterna beskriver sin *egen hälsa* och *ålder* som hot, även i kombination med *tungt arbete*. Även *andra biodlare* anges vara hot, på grund av bristande kunskap eller att de inte följer lagar och regler. Flera respondenter ifrågasätter höga kostnader på redskap och pris-sättningen på honung som de anser är för låg. Vanligt förekommande ord i fritextsvaren är även *varoa*, *rov-djur* (framförallt *björn* och *varg*), *klimatförändringar*, *ynghärlösa*.

Unitalent

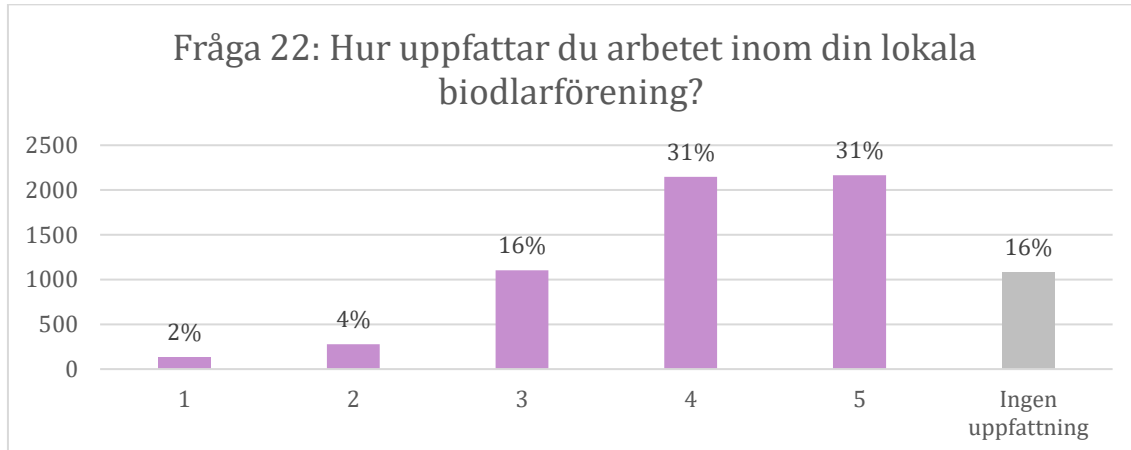
Fråga 21: Deltagande i aktiviteter hos lokala biodlarföreningen

Flest anser att de deltar *sällan* på de aktiviteter som erbjuds av den lokala biodlarföreningen. Medelvärde på denna fråga är 2,9, om 1 motsvarar *aldrig* och 5 motsvarar *alltid*.

Fråga 22: Uppfattning av arbetet inom den lokala biodlarföreningen

Denna fråga besvarades genom att respondenten fick avgöra hur hen uppfattar arbetet inom hans lokala biodlarförening med hjälp av en 5-gradig skala där 1 motsvarar *Inte alls nöjd* medan 5 motsvarar *Mycket nöjd*. De flesta svarar antingen mycket nöjd, 5, eller precis där under, 4. Medelvärde är 4,0.

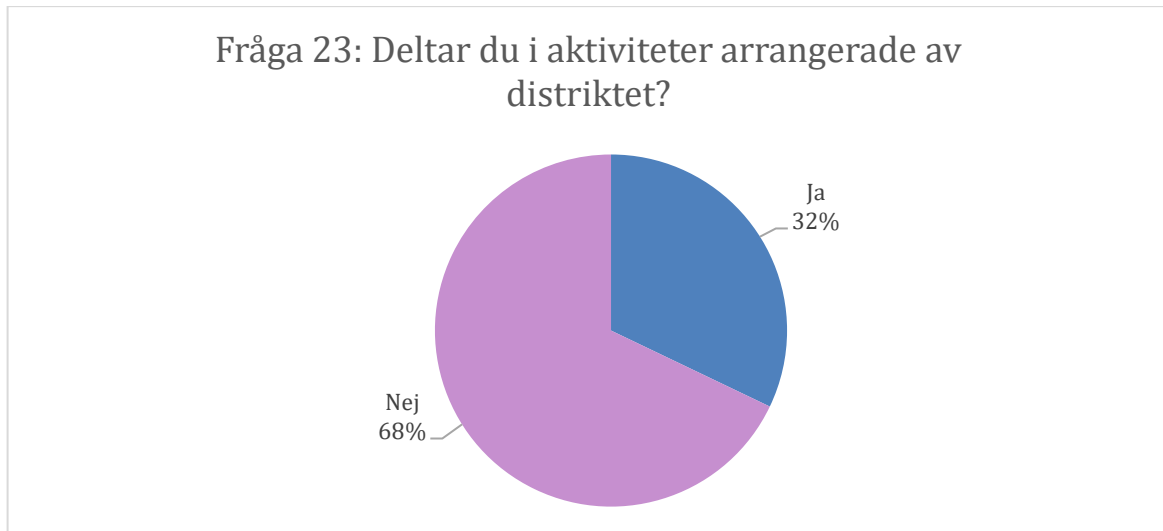

Unitalent

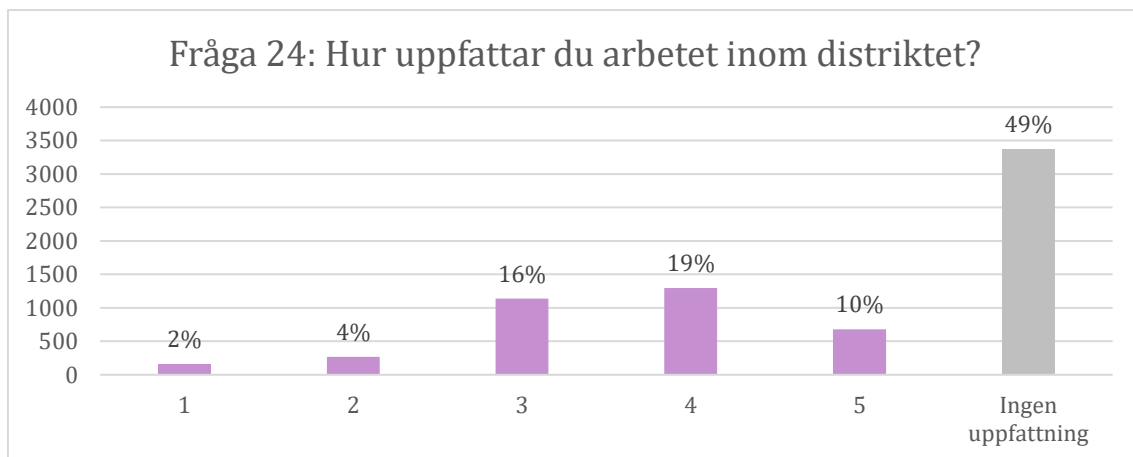
Fråga 23: Deltagande i aktiviteter arrangerade av distriktet

68 % anger att de inte deltar i aktiviteter som distriktet anordnar, medan 32 % anger att de deltar i de aktiviteter som distriktet anordnar.

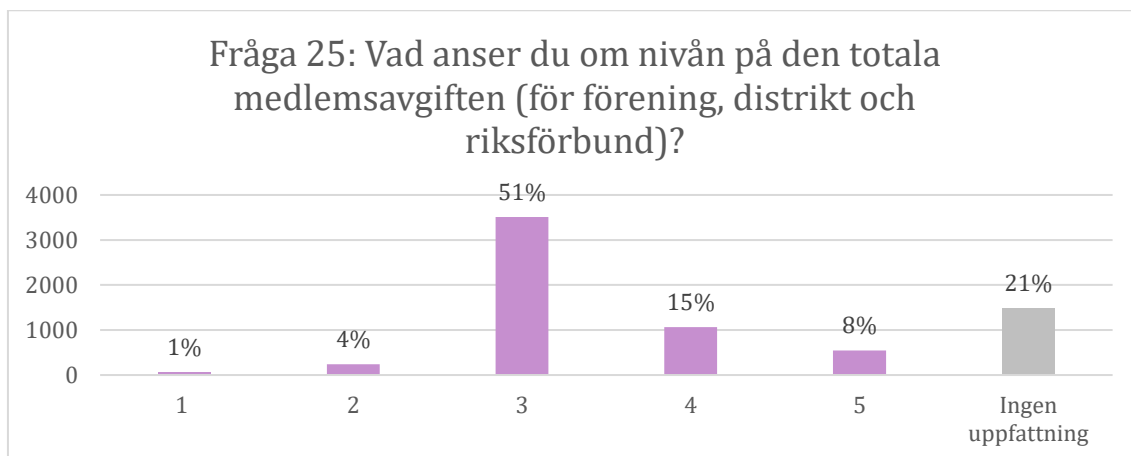
Fråga 24: Uppfattning av arbetet inom distriktet

Det är nästan hälften av alla respondenter, 49 %, som svarar att de inte har någon uppfattning om arbetet som bedrivs inom distriktet. Medelvärdet för de övriga respondenterna är 3,6 på en 5-gradig skala där 1 motsvarar *Inte alls nöjd* medan 5 motsvarar *Mycket nöjd*.

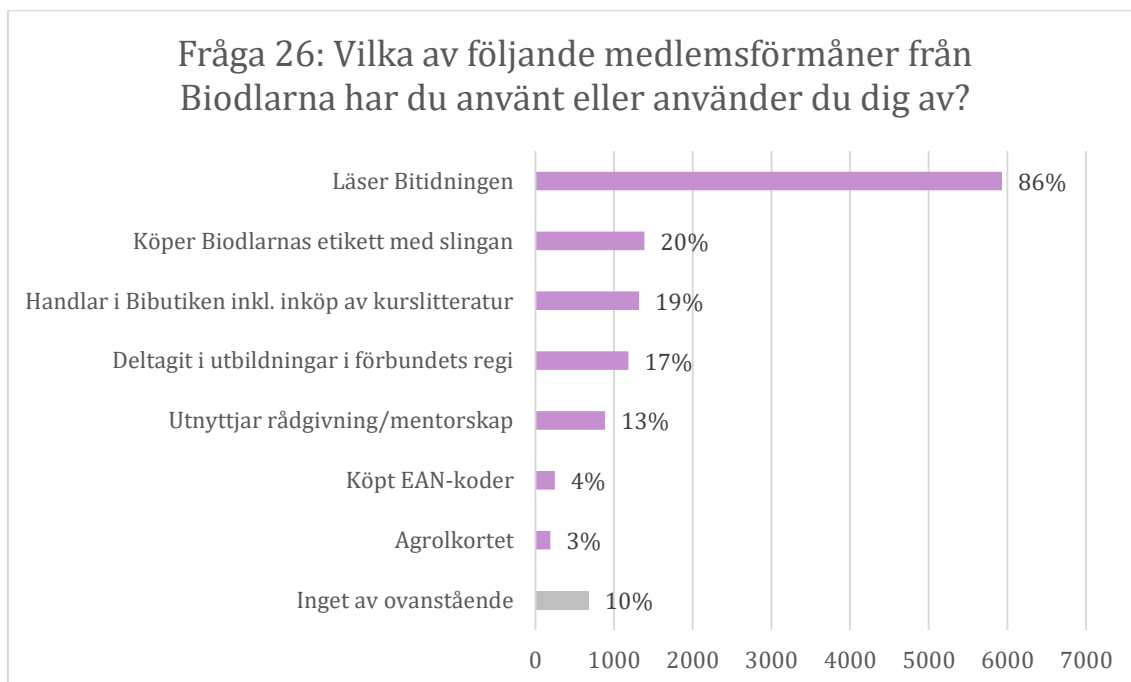
Fråga 25: Åsikt om nivån på den totala medlemsavgiften

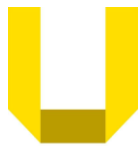
Här fick respondenterna ange på en 5-gradig skala hur nöjda de är med medlemsavgiften, där 1 motsvarar *för låg* och 5 motsvarar *för hög*. En majoritet av respondenterna, 51 %, anser att medlemsavgiften är lagom hög. Det är endast 5 % som anser att den är för låg medan 23 % anser att den är för hög. Det är 21 % som inte har någon uppfattning om nivån på medlemsavgiften.

Fråga 26: Användande av medlemsförmåner från Biodlarna – Flervalsfråga

På denna fråga kunde respondenten välja flera svarsalternativ, vilket betyder summan av procentandelarna blir mer än 100 %. 86 % av respondenterna läser Bitidningen, vilket är den medlemsförmån som allra flest utnyttjar. 10 % anger att de inte nyttjar något av svarsalternativen.

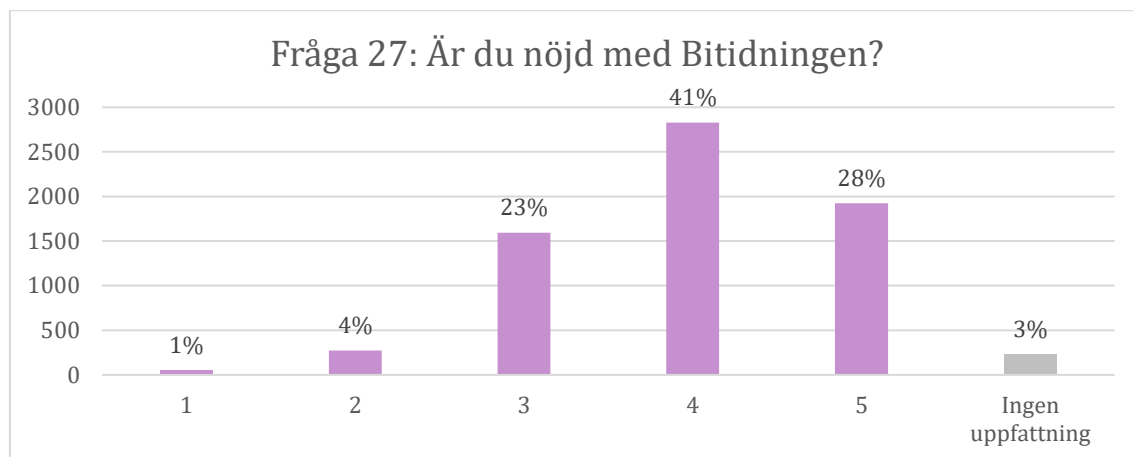

Unitalent

Fråga 27: Åsikt om Bitidningen

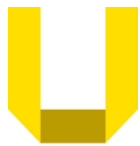
Denna fråga besvarades genom att respondenten fick avgöra hur nöjd hen är med Bitidningen med hjälp av en 5-gradig skala där 1 motsvarar *Inte alls* nöjd medan 5 motsvarar *Mycket nöjd*. Medelvärdet är 3,9.

Fråga 28: Vad skulle du vilja ha mer av i Bitidningen? Är det någonting du saknar?

Då denna fråga inte var obligatorisk har inte alla respondenter svarat, vilket kan tolkas som att de inte saknar något med Bitidningen. Totalt har 1593 personer svarat på frågan, och 160 personer har angett att de inte saknar något i Bitidningen. Utöver detta var ett av det mest frekventa svaren *biodling*, där respondenterna främst syftade på forskning inom biodling, rationell biodling, ekologisk och naturlig biodling, biologisk biodling och internationell biodling. Även *biodlare* förekom ofta, och där åsyftades främst intervjuer och reportage med biodlare, tips från andra biodlare och mer riktat innehåll till nybörjare. *Nybörjare* är ett ord som förekommer i relativt stor utsträckning och där önskas mer fokus på innehåll riktat till denna grupp biodlare. Många efterlyser fler *artiklar* och *tips*. Både vetenskapliga och populärvetenskapliga artiklar önskas, och flera skriver att de upplever en återupprepning av de artiklar som förekommer och efterfrågar istället nya ämnen. Ett vanligt förekommande ord i fritextsvaren är *honung*, där respondenterna åsyftar recept, information om fusk, honungshantering och tips om vad som kan göras med honungen.

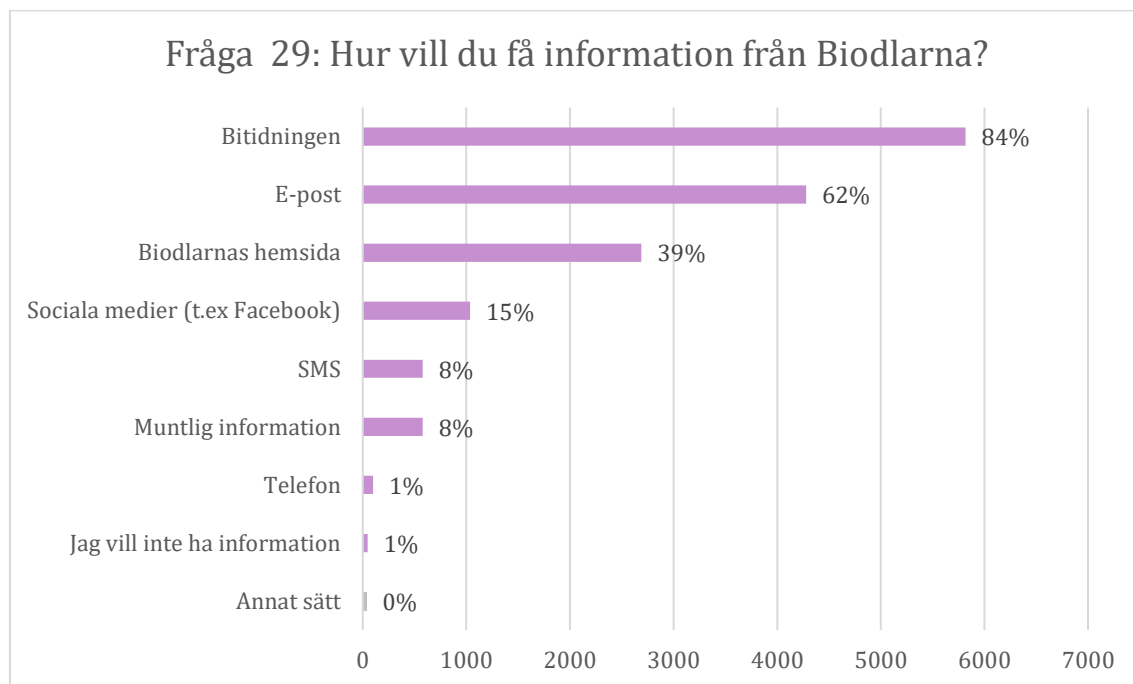
Åsikter om vad som bör förekomma mindre rör personliga åsikter/tyckande, politik samt föreningsliv.

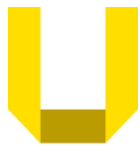
Unitalent

Fråga 29: Informationsväg från Biodlarna – Flervalsfråga

På denna fråga kunde respondenten välja flera svarsalternativ, vilket betyder summan kommer summeras till mer än 100 %. 84 % anser att Bitidningen är ett bra medie att förmedla information och följs av E-post och biodlarnas hemsida.

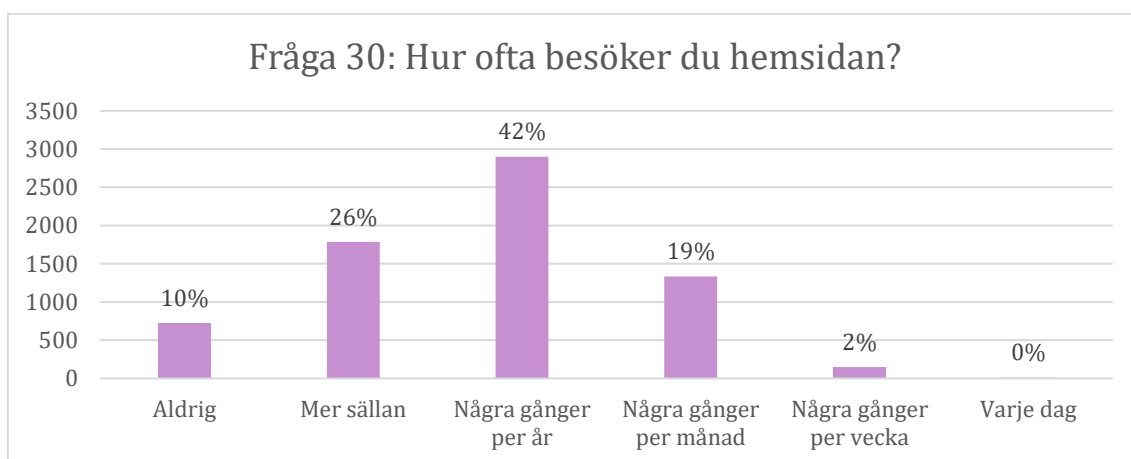
Flera respondenter anger i fritextsvaren att de önskar använda hemsidan mer, om den skulle moderniseras och utformas så att den blir enklare att använda, samt öka mängden innehåll där. Några önskar att få e-post när ny information publicerats på hemsidan. Ytterligare önskemål för kommunikation är en applikation, youtube och medlemsmöten/lokal förening.

Fråga 30: Besöksfrekvens på hemsidan

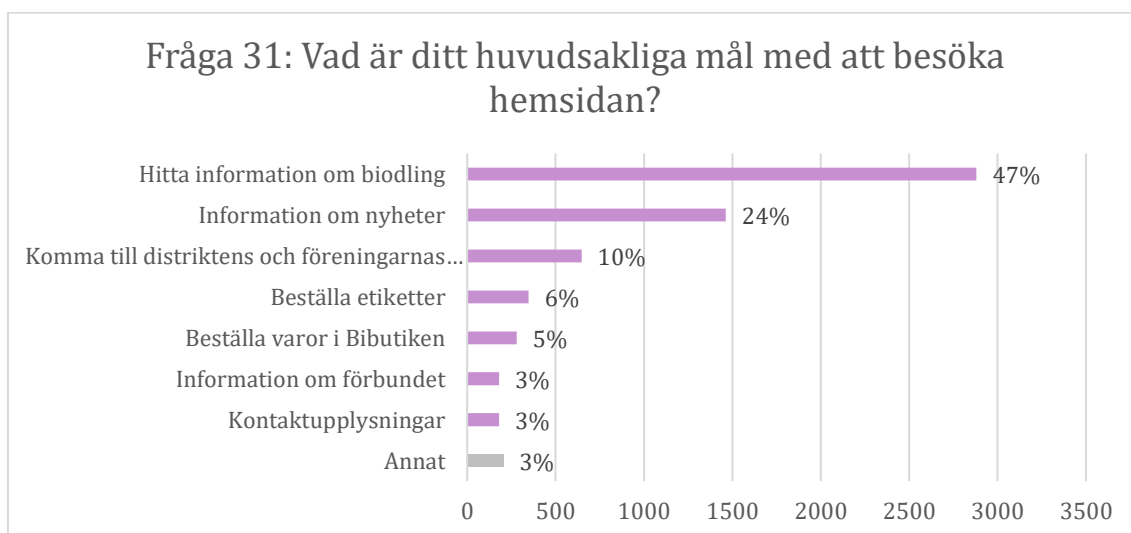
Denna fråga är en del av enkätens logiska filter. En respondent som på denna fråga svarar att den aldrig besöker hemsidan kommer inte att få svara på fråga 31 och 32, som berör hemsidans syfte och konstruktion. För tydligare beskrivning av de logiska filtren, se Bilaga 1.

En knapp majoritet, 42 %, är endast inne på hemsidan några gånger per år. 10 % anger att de aldrig besöker hemsidan. Det är alltså en övervägande majoritet, 78 %, som besöker hemsidan några gånger per år eller mer sällan.

Fråga 31: Mål med att besöka hemsidan

47 % använder sig av hemsidan för att hitta information om biodling och 24 % besöker hemsidan för att få information om nyheter.

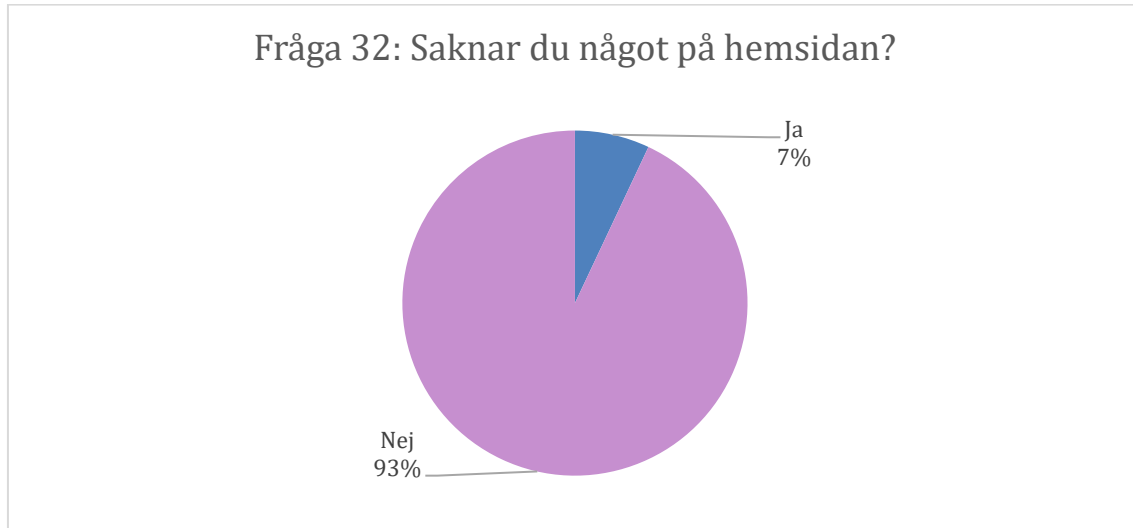
I fritextsvaren är vanligt förekommande ord *information*, *blanketter*, *honungsbedömning*. Ytterligare förekommande ord är *utbildning* och *medlemsregistret*. Information berör oftast information om biodling, nyheter samt regler och skyldigheter.

Unitalent

Fråga 32: Saknas något på hemsidan

Nästan alla, 93 %, upplever att de inte saknar något på hemsidan.

I fritextsvaren är vanligt förekommande *vet ej*, samt *information*. Den typ av information som önskas är främst praktisk information, information om sjukdomar, information om skyldigheter, information i utbildningssyfte, rensning av äldre information samt mer aktuell information. Flera upplever det som att det är svårt att hitta information och att hemsidan generellt är svårnavigerad. Några respondenter anger att de upplever att hemsidan fungerar dåligt i telefonen. Några önskar en biodlarkalender och tips som är aktuella för vardera säsong. Ytterligare önskemål är artiklar, ökad tydlighet kring hur etiketter beställs, ett forum och enklare inloggning.

Fråga 33: Har du några övriga kommentarer eller något du vill framföra till förbundet?

Många respondenter skriver att de tycker att det är roligt att vara biodlare. Vidare nämns bland annat önskemål om att utländsk honung inte ska få märkas som svensk och att de ser importhonung som ett problem. Flera önskar mer information om hur förbundet arbetar, vad som görs och vad biodlaren får ut av att vara medlem.

Flera nämner covid-19, bland annat i sammanhang av aktiviteter som de ej kunnat delta på vilket färgat deras svar i enkäten. Ett förslag från fritextsvaren är att ordna digitala träffar under pandemin för att få information och kunna diskutera med andra. Flera önskar att det vore möjligt att veta vilka biodlare som är aktiva i närheten. Gemenskap och möjlighet att diskutera med andra biodlare verkar vara ett allmänt önskemål.

Flera respondenter anger att de upplever att det är dyrt att vara biodlare. Kopplat till detta skriver flera respondenter att medlemsavgiften är för dyr. Någon föreslår att den skulle kunna finnas på flera nivåer så att det går att anpassa efter önskemål och efter den typ av odling som de har (småskalig eller av större karaktär), och några respondenter önskar möjlighet att mer pengar går till de lokala föreningarna istället för till förbundet som helhet. Överlag finns det önskemål om att förbundet ska vara mer nära kopplat till de lokala föreningarna. Flera respondenter uttrycker att de tycker att det är för mycket fokus från förbundet på storskalig, rationell odling, och önskar mer fokus på hobbyodling. Mer fokus på miljöfrågor efterfrågas också av flera respondenter.

Några respondenter uttrycker kritik mot att artiklar har publicerats med ett politiskt ställningstagande. Det finns önskemål om ökad bitillsyn, då det enligt respondenterna finns biodlare som struntar i regler och att inget görs åt det. Flera uttrycker önskemål om mer stöd till nybörjare. Slutligen är det många respondenter som skriver att de är tacksamma för förbundets arbete.

Analys

I detta avsnitt presenteras analysen som har genomförts av enkätsvaren. Först görs en jämförelse av årets svar mot undersökningen 2018, och sedan en visualisering av en del av enkätsvaren för att se hur de varierar med hänsyn till olika variabler.

Jämförelse med tidigare undersökningar

I detta avsnitt kommer en jämförelse av resultatet i årets enkät att göras mot resultatet från enkäten år 2018. Bedömningen görs att det är möjligt att göra denna jämförelse eftersom tillräckligt med svar antas ha samlats in i båda undersökningarna för att någorlunda återspegla den sanna populationen. Eftersom biodlarnas medlemsantal har ökat sedan den förra enkätundersökningen är antalet medlemmar som besvarade enkäten fler än 2018, trots att svarsfrekvensen är tre procentenheter lägre i år. En del av frågorna som fanns med i enkäten från 2018 har tagits bort eller bytts ut, och kan därför inte inkluderas i jämförelsen. Nedan listas de frågor och trender som har ansetts mest centrala att belysa. Enkäten innehöll detta år 33 frågor jämfört med enkäten 2018 som innehöll 43 frågor.

I de fall där ett medelvärde anges syftar det till 5-gradig skala, där 1 motsvarar *inte alls nöjd* och 5 motsvarar *mycket nöjd*. Detta gäller för alla frågor med skala förutom den fråga som berör medlemsavgiften, där 1 motsvarar *för låg* och 5 motsvarar *för hög*.

Bakgrundsfrågor

Fördelningen mellan kvinnor och män är ungefär likvärdig med resultatet från enkäten från 2018. Tidigare år har en mindre ökning av andelen kvinnor kunnat urskiljas. Medelåldern hos biodlarna är enligt denna undersökning 57 år, vilket är ett år yngre än 2018, där medelåldern var 58 år. År 2017 och 2016 var medelåldern 58 respektive 57 år, vilket indikerar att den varit relativt oförändrad de senaste fyra åren. Åldersfördelningen är även den relativt lik siffrorna från 2018, men i årets enkät går det även att urskilja hur åldersfördelningen varierar beroende på kön. Den största åldersgruppen är dock fortfarande 61-70 år.

I frågan om hur många år respondenten har sysslat med biodling är fördelningen relativt lik enkätsvaren år 2018. Majoriteten av respondenterna (28 %) har angett att de sysslat med biodling i 3-5 år, vilket även var det dominerande svaret år 2018. Tillsammans med 0-2 år utgör dessa svarsalternativ 57 %, vilket är samma siffra som år 2018.

I år har 61 % angett att de har 1-5 bisamhällen, vilket innebär att det alternativet är dominerande för enkätsvaren. År 2018 fanns istället alternativet 0-5, som då 62 % svarade. I årets enkät svarade 5 % att de inte hade några bisamhällen, vilket innebär att det totalt sett är en ökning av alternativen 0-5 bisamhällen.

Nytt för denna enkät är att en respondent som svarat att den inte har några bisamhällen också fick svara på frågan om detta beror på att respondenten har problem att finna uppställningsplats för bisamhällen. Där svarade 94 % nej och 6 % ja. De respondenter som uppgett att de har bisamhällen fick också svara på frågan om de hade problem att finna uppställningsplats för sina bisamhällen, där 97 % svarade nej och 3 % svarade ja.

Biodlingsfrågor

På frågan om vilken som är den huvudsakliga anledningen till att respondenten sysslar med biodling är även detta år klimat, miljö och hälsa det dominerande svaret, men med en ökning på sex procentenheter (till 63 %) jämfört med 2018 (57 %). En till skillnad är att åtta procentenheter färre (till 12 %) valt att svara "annat" än år 2018 (20 %). Fritextsvaren pekar dock på liknande anledningar som alternativen; exempelvis hobby och pollinering.

På frågan om var honungen huvudsakligen hamnar är de vanligaste alternativen fortfarande "säljer till vänner, bekanta och/eller arbetskamrater" samt "för eget bruk och som gåvor", i linje med svaren från 2018. En större skillnad kan ses på frågan om vilka produkter och tjänster som biodlaren säljer. "Honung" är fortfarande det alternativ som flest andel har fyllt i (69 %), men låg något högre år 2018 (76 %). 24 % har dock angett alternativet "säljer inget", vilket kan jämföras med 2018 där 16 % angav detta alternativ. Tre procentenheter färre respondenter har angett att de säljer samhällen eller avläggare, men i övrigt är svaren relativt likvärdigt fördelade jämfört med år 2018.

Medlemskapet i biodlarna

I årets enkät var medelvärdet 4,0 gällande hur nöjda respondenterna är med riksförbundets framtagna kursmaterial. Det ska dock tilläggas att en majoritet av respondenterna (38 %) svarade "ingen uppfattning". År 2018 var medelvärdet 3,8 och 39 % svarade "ingen uppfattning".

På frågan om hur respondenterna uppfattar arbetet inom sin lokala biodlarförening var medelvärdet 4,0, medan det år 2018 var 4,2. Gällande nivån på medlemsavgifterna visar enkätsvaren att respondenterna tycker liknande som år 2018. 51 % anser att medlemsavgiften är lagom hög, jämfört med 52 % år 2018. Medelvärdet i årets enkät är 3,8 och var 3,9 år 2018.

På frågan gällande vilket hot som respondenten anser vara störst mot sin biodling är "sjukdomar hos bina" fortfarande det svar som flest respondenter har angett, men 52 % istället för 57 % år 2018. Sedan följer "bekämpningsmedel på närliggande områden till bisamhällena" (27 %) istället för "brist på tid", som år 2018 låg på andra plats. I år har detta svarsalternativ minskat med elva procentenheter, från 26 % till 15 %. Istället har allergier ökat med åtta procentenheter, från 11 % år 2018 till 21 %. En stor skillnad är andelen respondenter som svarat att de inte ser några hot mig sig eller sin omgivning, med en svarsandel på 21 % i år jämfört med 8 % år 2018. Några fler mindre skillnader kan urskiljas.

På frågan om respondenten deltar i aktiviteter som arrangeras av distriktet har 68 % svarat nej och 32 % svarat ja, jämfört med 2018 då 56 % svarade nej och 44 % svarade ja. Deltagandet i aktiviteter hos den lokala föreningen har också det sjunkit jämfört med 2018, med ett medelvärde på 2,2 istället för 3,1. I fritextsvar senare i enkäten framkom dock att covid-19-pandemin influerat flera svar i enkäten, varför det kan tänkas vara en anledning till minskat deltagande av aktiviteter. I år har 49 % angett att de inte har någon uppfattning om arbetet inom distriktet, vilken är en ökning från 2018 då 37 % angav samma svarsalternativ. Vidare har 19 % svarat "mycket tillfredsställande", jämfört med 24 % år 2018. Medelvärdet i årets enkät är 3,6 medan medelvärdet år 2018 var 3,9.

Gällande nyttjade medlemsförmåner är det fortfarande bitidningen som flest respondenter angett att de använder sig mest av, men 86 % istället för 96 % år 2018. Även 2016 var bitidningen det dominerande svarsalternativet. "Inget av ovanstående" har istället ökat från 3 % till 7 % och svarsalternativet "Agrolkortet" har tillkommit och fått en svarsandel på 3 %. På frågan om hur respondenten vill ha information från biodlarna

Unitalent

har, i likhet med 2018, flest angett "Bitidningen", men 84 % istället för 80 %. På andra plats kommer "e-post", också det i likhet med 2018 trots en minskning från 73 % till 62 %.

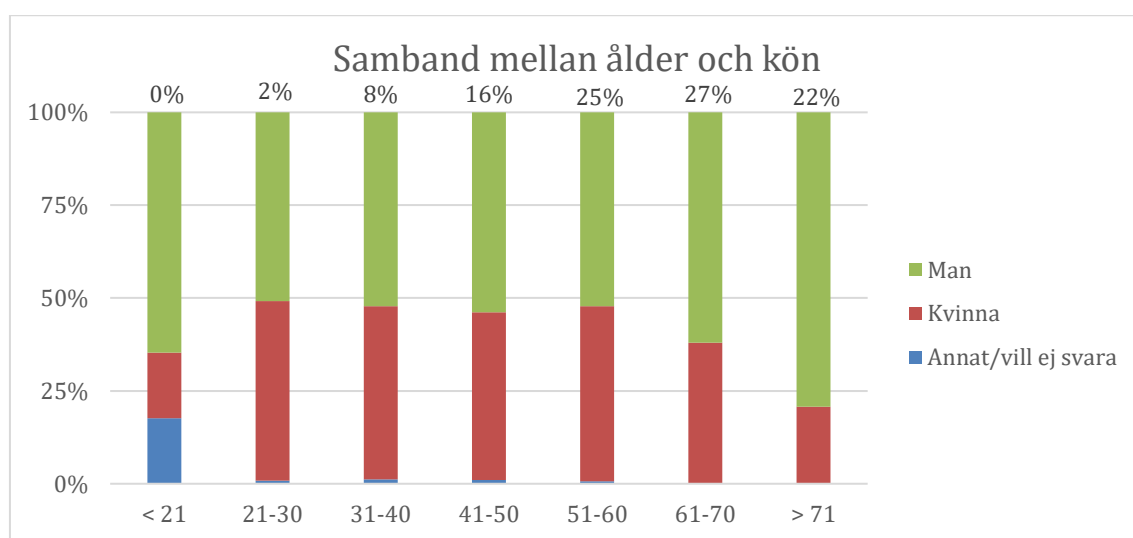
Från 2016 till 2018 ökade andelen som svarade att de aldrig besökte hemsidan från 8 % till 16 %, men i år har det återigen sjunkit till 10 %.

Visualisering av resultat

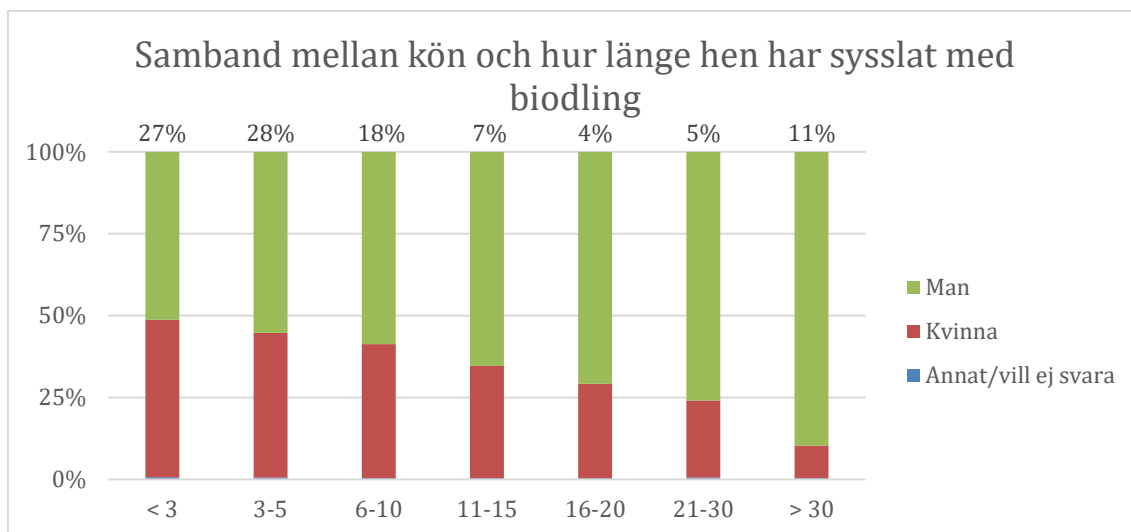
För att studera samband i enkäten har ytterligare diagram tagits fram, som visar på egenskaper hos respondenter och samband mellan olika frågor.

Samband mellan ålder (fråga 2) och kön (fråga 1) samt antal år man sysslat med biodling (fråga 3)

Följande två diagram visar samband mellan åldersintervall på respondenterna respektive hur många år respondenterna har sysslat med biodling jämfört med angivet kön.

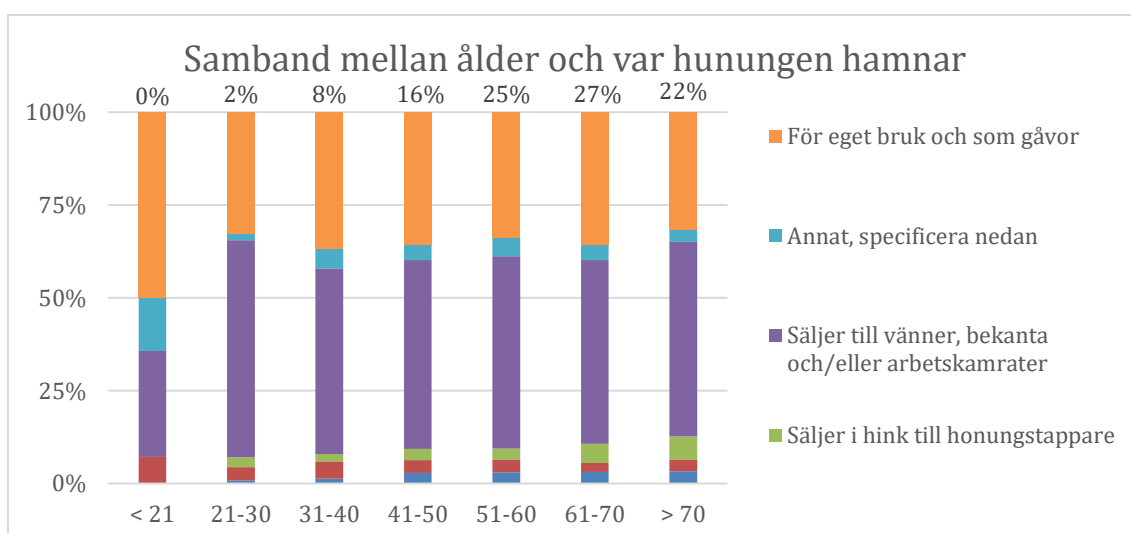
Procentandelen visar hur många som har svarat inom det åldersintervallet som stapeln representerar. I åldrarna 21-60 är fördelningen mellan män och kvinnor relativt jämn, även om det kvinnliga könet är något mindre representerat än det manliga. I högre åldrar ökar andelen män, och bland de som är över 71 år utgör männen över 75 % av respondenterna. Även i den yngsta åldersgruppen, 21 år eller yngre, är männen mer representerade än kvinnorna, med ca 60 % män. Den åldersgruppen är även den enda där någon respondent har angett alternativet "annat/vill ej svara".

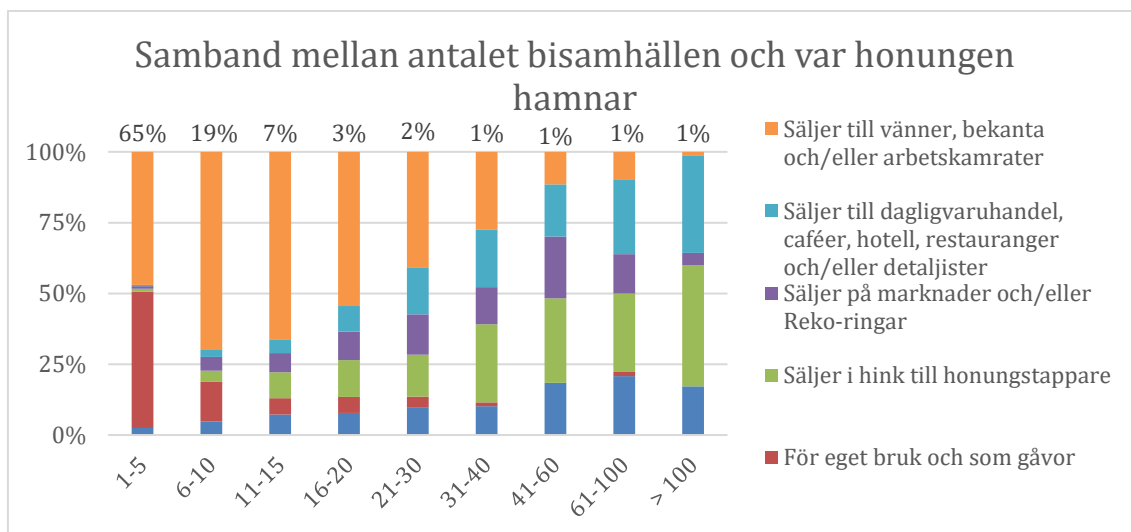
Procentandelen visar hur många som har svarat inom det tidsintervall som stapeln representerar. Ur diagrammet kan urskiljas att ju längre respondenterna sysslat med biodling, desto större andel utgörs av män. Andelen kvinnor är som högst bland de respondenter som angivit att de sysslat med biodling i mindre än 3 år (strax under 50 % kvinnor och strax över 50 % män), medan andelen kvinnor är som lägst bland de respondenter som angivit att de sysslat med biodling i mer än 30 år (ca 10 % kvinnor och 90 % män).

Samband mellan var honungen hamnar (fråga 14), ålder (fråga 2) samt antal bisamhällen (fråga 5)

Följande två diagram visar samband mellan åldersintervall på respondenterna respektive antalet bisamhällen jämfört med fråga 14: *Var hamnar huvudsakligen din honung?*

Procentandelen visar hur många som har svarat inom det åldersintervallet som stapeln representerar. Det framgår att med yngre åldrar, < 21, i större utsträckning använder honungen för eget bruk och som gåvor och i mindre utsträckning säljer. Den yngsta åldersgruppen representeras dock av ett mycket litet antal svarande, varför det inte bör läggas någon större vikt vid detta resultat. I de övriga åldrarna ser det relativt jämnt ut gällande var honungen hamnar.

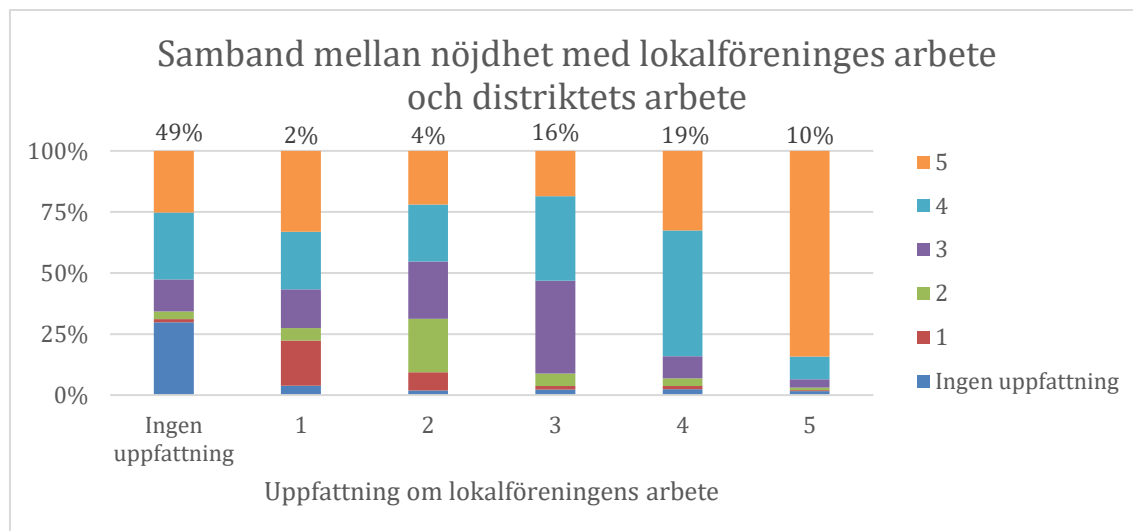
Procentandelen visar hur många som har svarat att de har det antalet bisamhällen som stapeln representerar. Detta diagram pekar på att biodlare med fler bisamhällen i högre grad tenderar att sälja honungen samt sälja i hink till honungstappare, och i mindre utsträckning har valt att ange alternativet "annat". Det är främst biodlare med 1-30 bisamhällen som har valt "annat" som alternativ. De biodlare med minst antal bisamhällen, 1-5, är de som främst angett att de använder honungen för eget bruk och som gåvor.

Bland de respondenter som har angett att de har 31-100 bisamhällen eller över 100 bisamhällen svarar en mycket liten andel att de använder honungen till eget bruk och som gåvor.

En viktig sak att poängtera är att biodlare med 1-5 bisamhällen utgör 61 % av respondenterna, och att alternativen 16-100, samt > 100 endast utgörs av några få procent av respondenterna. Dessa stolpar bör således tolkas med lite försiktighet.

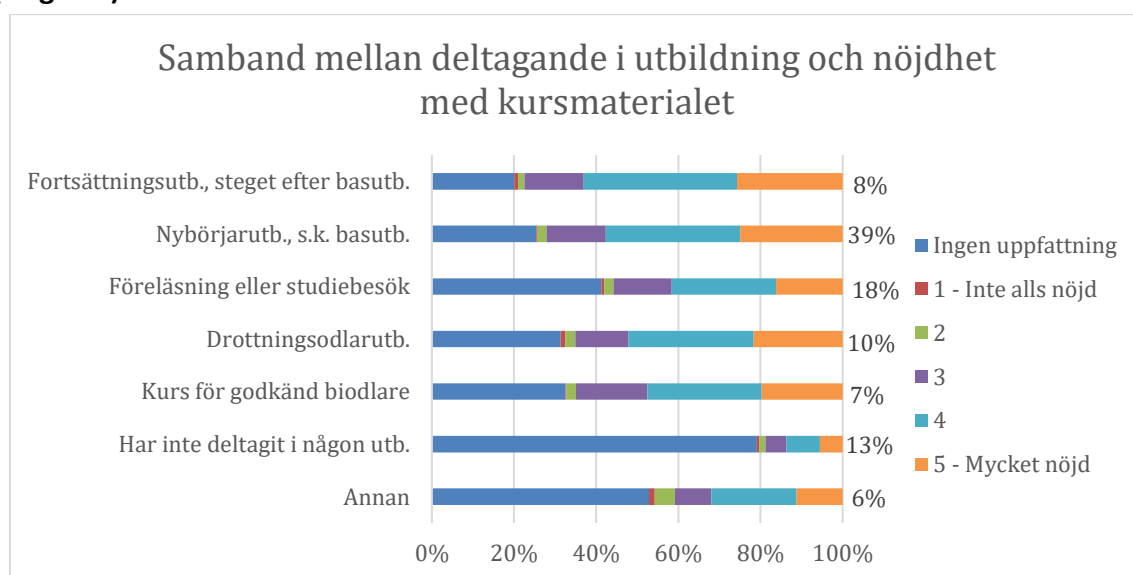
Samband mellan nöjdhet med distriktets arbete (fråga 24) och lokalföreningens arbete (fråga 22)

Följande diagram visar sambandet mellan hur nöjda respondenterna är med distriktet arbete och hur nöjda respondenterna är med lokalföreningens arbete.

Procentandelen visar hur många som har angett det specifika alternativ på skalan som stapeln representerar. Ur diagrammet kan utläsas att de respondenter som är nöjda med lokalföreningens arbete i stor utsträckning också är nöjda med distriktets arbete. Bland de som uppgett att de inte har någon uppfattning om lokalföreningens arbete finns stora variationer i svar på frågan om distriktets arbete. På samma vis är det svårt att se ett mönster för de som har svarat mellan 1 och 3 på skalan om lokalföreningens arbete.

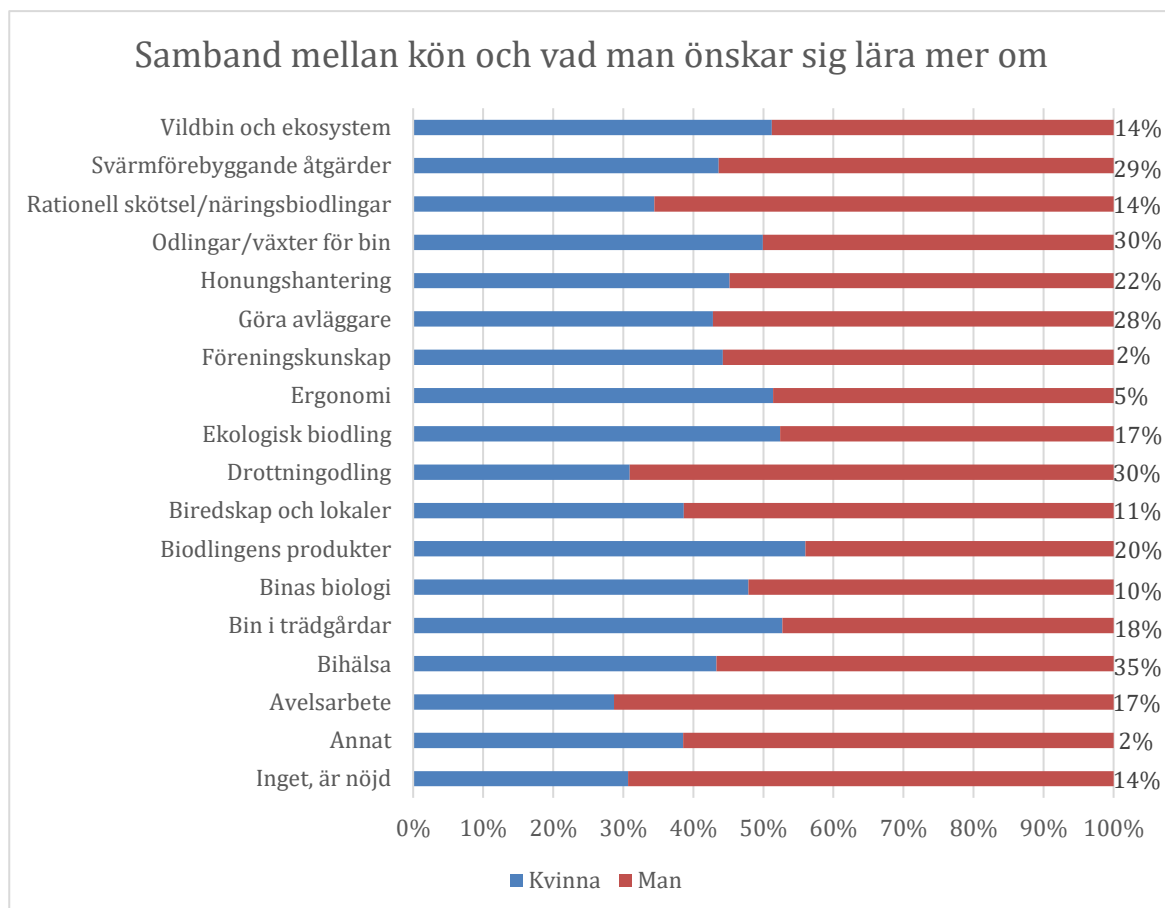
Samband mellan deltagande i utbildning (fråga 16) och nöjdhet med kursmaterialet (fråga 17)

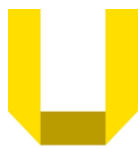
Procentandelen till höger om vardera stapeln visar hur många som har angett det utbildningsalternativ som stapeln representerar. Ur diagrammet kan urskiljas att de som inte har deltagit i någon utbildning till större

del har svarat "ingen uppfattning" på frågan om nöjdhet med kursmaterialet, än de som kryssat i andra alternativ. Även de som har svarat "annan" och "föreläsning eller studiebesök" har svarat att de inte har någon uppfattning kursmaterialet, jämfört med de andra utbildningsalternativen. Mest nöjda är de som har gått fortsättningsutbildning och nybörjarutbildning, men det är relativt jämnt fördelat mellan de olika alternativen.

Samband mellan kön (fråga 1) och vad man önskar sig lära mer om (fråga 18)

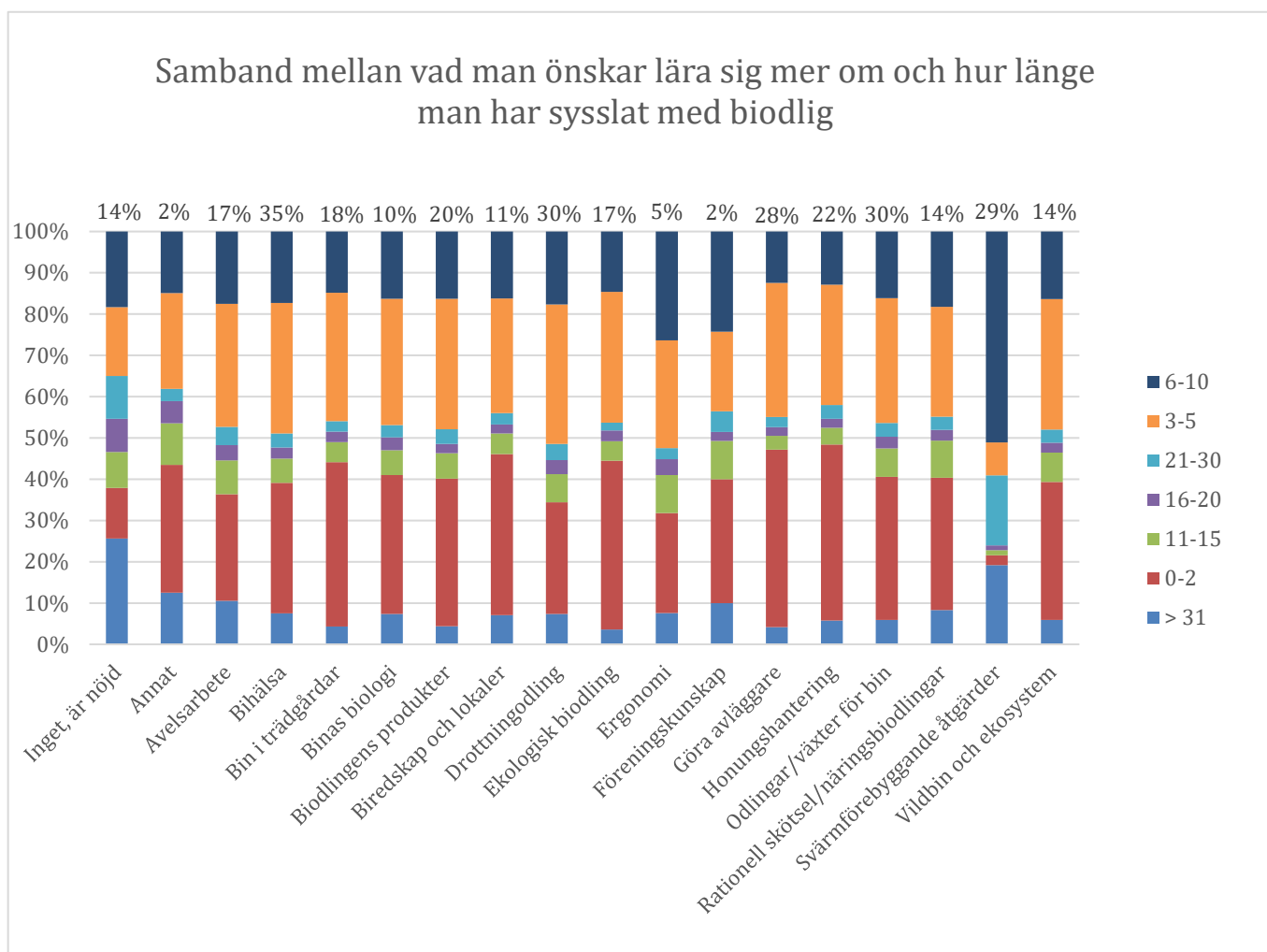

Procentandelen till höger om vardera stapeln visar hur många som har svarat det alternativ som stapeln representerar. Ur diagrammet går att utläsa att män i högre grad än kvinnor har angett att de är nöjda, att de önskar lära sig mer om drottningodling, rationell skötsel/näringsbiodlingar, biredskap och lokaler, bihälsa, avelsarbete och annat. Exempel på vad kvinnor önskar lära sig om i högre grad än män är bin i trädgårdar, biodlingens produkter, ekologisk biodling.

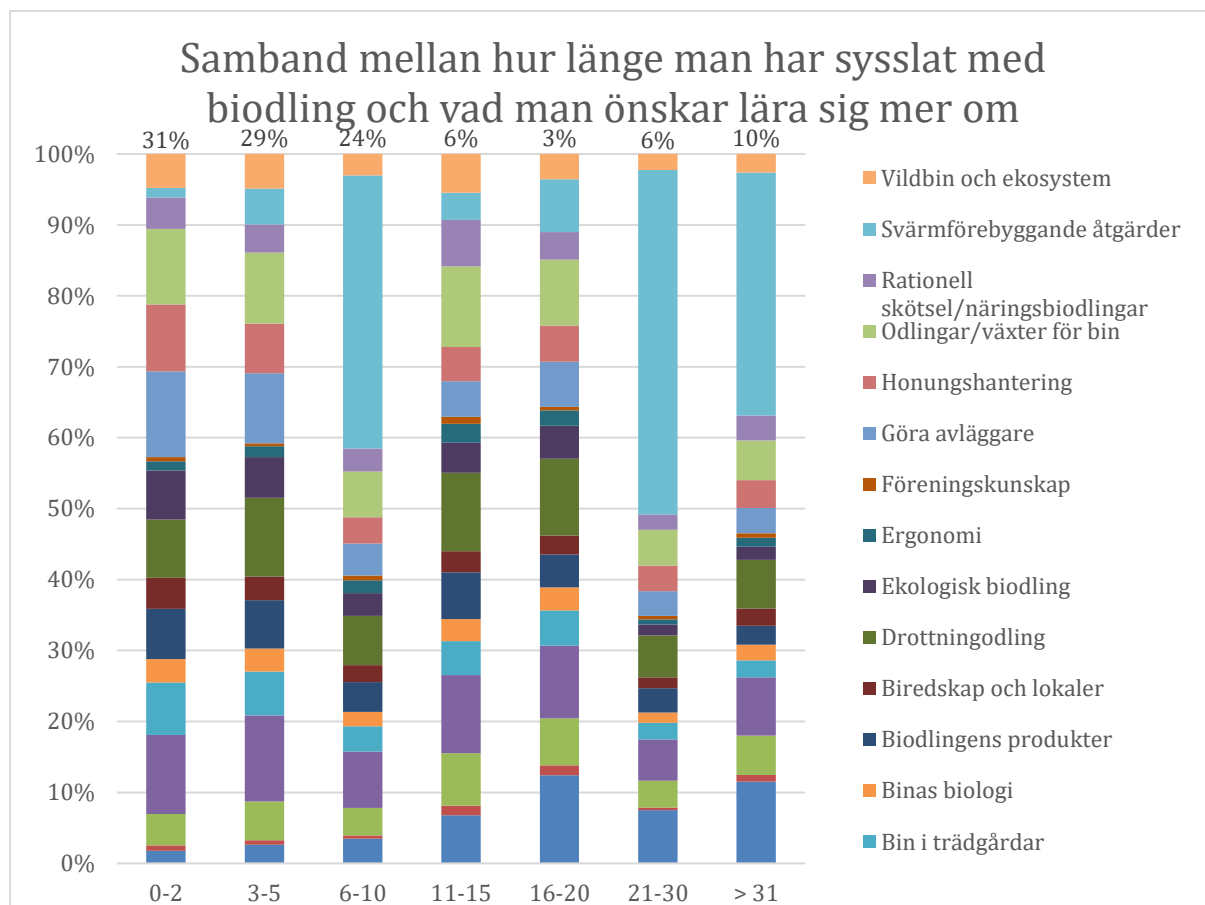

Unitalent

Samband mellan vad man önskar att lära sig mer om (fråga 18) och hur länge man har sysslat med biodling (fråga 3)

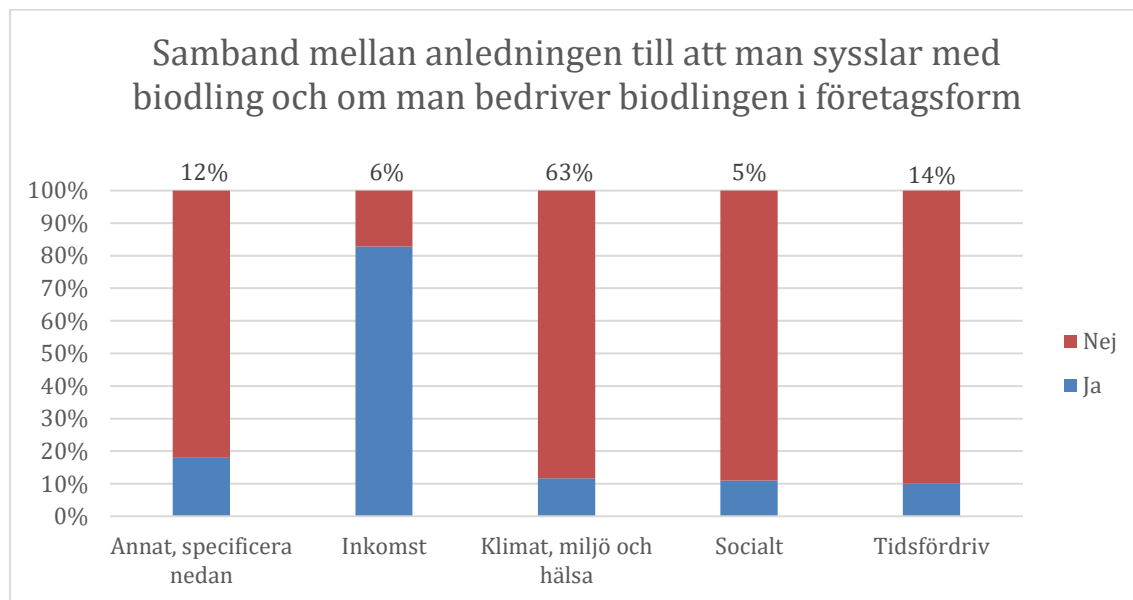

Procentandelen visar hur många som har svarat det alternativ som stapeln representerar. Se analys under nästkommande diagram.

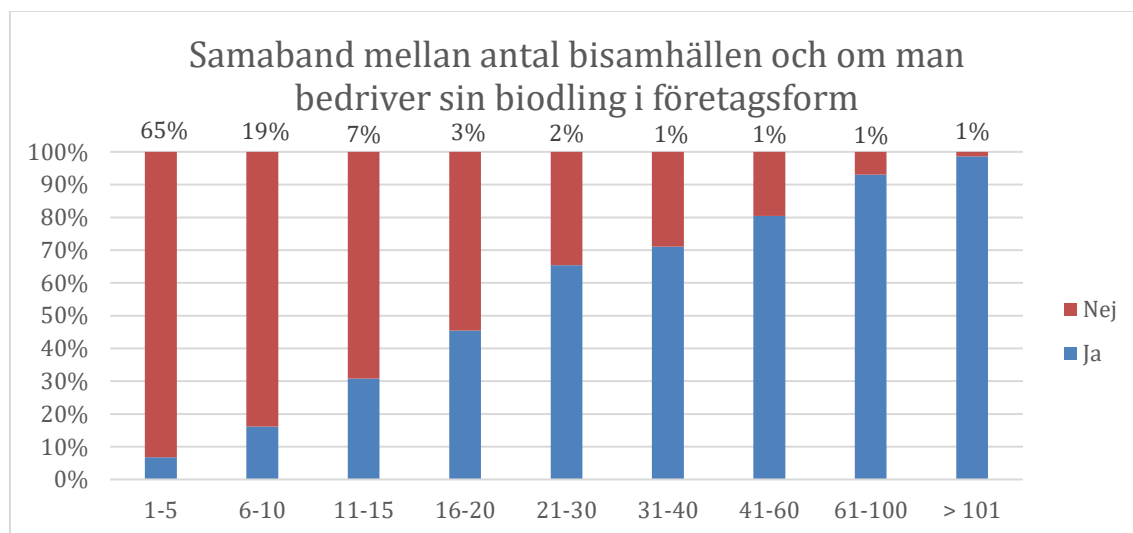

Procentandelen visar hur många som har svarat att de sysslat med biodling i det tidsintervallet. Den tydligaste trenden som går att utläsa ur diagrammen är att de som angett att de vill lära sig om svärmförebyggande åtgärder främst har sysslat med biodling i 6-10 år, följt av > 31 år och 21-30 år. I övrigt ser fördelningen relativt jämn ut.

Samband mellan anledningen till att man sysslar biodling (fråga 10), antal bisamhällen (fråga 3) och om man bedriver biodlingen i företagsform (fråga 11)

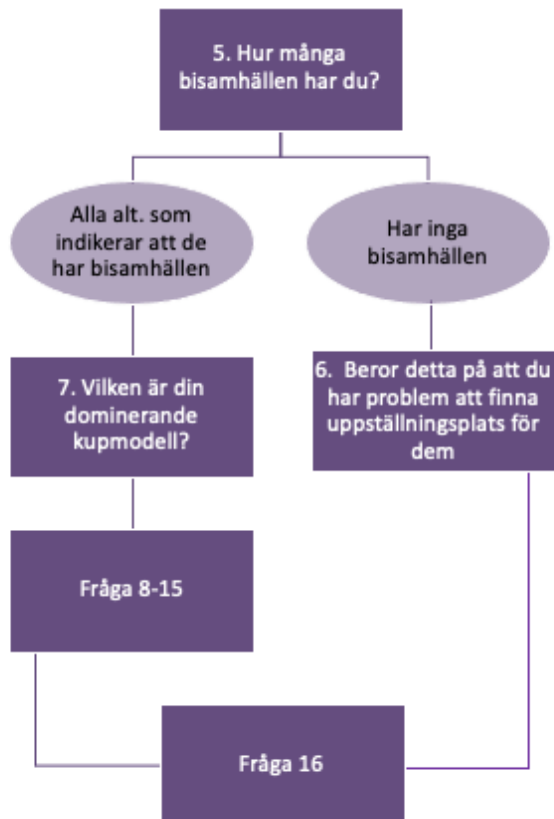
Procentandelen visar hur många som har angett den anledning till att de sysslar med biodling som stapeln representerar. Ur diagrammet kan utläsas att de som har angett att de sysslar med biodling av främst inkomstskäl har i högre grad angett att de bedriver biodlingen i företagsform. De övriga alternativen representeras av en betydligt större andel som har angett att de inte bedriver biodlingen i företagsform.

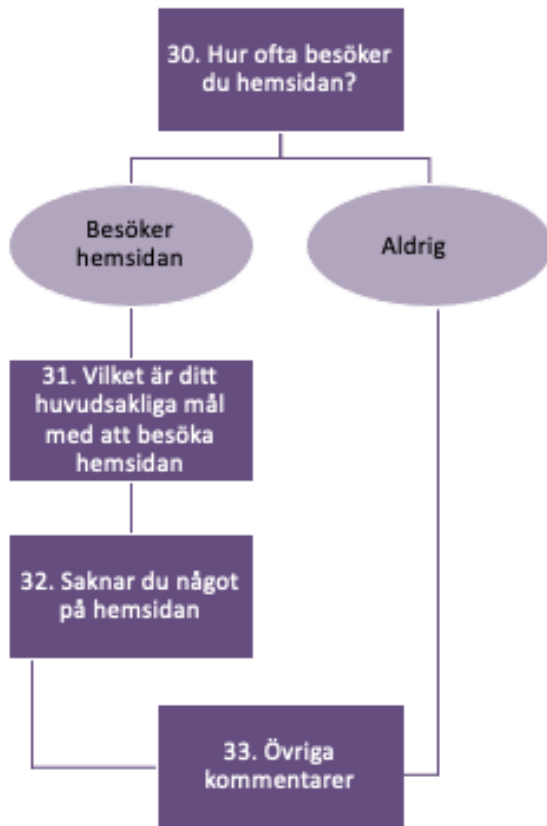
Procentandelen visar hur många som har angett att de har så många bisamhällen som stapeln representerar. Ur diagrammet kan utläsas ju fler bisamhällen respondenten har angett att de har, desto större andel har även angett att de bedriver biodlingen i företagsform.

Bilaga 1: Logiska filter

I Figur 1 och Figur 2 nedan presenteras de logiska filter som har tillämpats i enkäten. Logiska filter används för att en respondent inte ska behöva besvara frågor som, baserat på respondentens tidigare svar, inte är av relevans.

Figur 1. Figuren illustrerar det logiska filtret för fråga 5-16. En respondent som angett att de inte har några bisamhällen får svara på fråga 6 men inte fråga 7-15, och en respondent som anger att de har bisamhällen svarar inte på fråga 6, men på fråga 7-15.

Figur 2. Figur 3. Figuren illustrerar det logiska filtret för fråga 30-33. En respondent som angett att de aldrig besöker hemsidan behöver inte svara på fråga 31-33.